

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EKONOMICKÉ ŽURNALISTIKY

Medializace Moravskoslezského kraje a její dopad na demografický vývoj obyvatelstva v kraji

The Media Coverage of the Moravian-Silesian Region and its Impact on the Demographic Changes in the Region

Student:

Jakub Šponer

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jana Gibarti, Ph. D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra ekonomické žurnalistiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Jakub Šponer**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 7202R020 Ekonomická žurnalistika

Téma: **Medializace Moravskoslezského kraje a její dopad na demografický
vývoj obyvatelstva v kraji**
**The Media Coverage of the Moravian-Silesian Region and its Impact on
the Demographic Changes in the Region**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Pohled na demografický vývoj obyvatelstva Moravskoslezského kraje
  3. Mediální obraz Moravskoslezského kraje a jeho vliv na demografický vývoj (období 2001-2011)
  4. Využití řešené problematiky v médiích
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BARTOŇOVÁ, Dagmar et al. *Demografická situace České republiky: proměny a kontexty 1993-2008*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 238 s. ISBN 978-80-7419-024-7.
JUREČKA, Václav et al. *Makroekonomie*. Praha: Grada, 2010. 332 s. ISBN 978-80-247-3258-9.
MCCOMBS, Maxwell. *Agenda setting: nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Přeložili Tomáš Kačer a Vlastimil Nečas. Praha: Portál, 2009. 251 s. ISBN 978-80-7367-591-2.

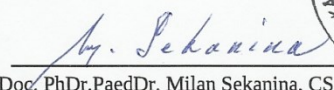
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

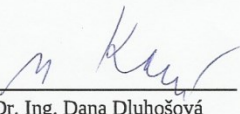
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jana Gibarti, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Doc. PhDr. PaedDr. Milan Sekanina, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně.
Veškerou literaturu a další zdroje, ze kterých jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny
v seznamu použité literatury.

V Ostravě 10. května 2013

Jakub Šponer

Mnohokrát děkuji za odborné vedení, rady a pomoc při zpracování bakalářské práce Ing. Janě Gibarti, Ph.D.

Obsah

Úvod.....	4
2 Pohled na demografický vývoj obyvatelstva Moravskoslezského kraje.....	6
2.1 Demografie	6
2.2 Moravskoslezský kraj	6
2.2 Migrace	17
2.3 Migrace v ČR.....	19
2.4 Migrace v Moravskoslezském kraji.....	23
3 Mediální obraz Moravskoslezského kraje a jeho vliv na demografický vývoj (období 2001-2011).....	28
3.1 Metoda výzkumu	28
3.2 Zkoumaná média	30
3.3 Analýza článků o nezaměstnanosti – MF Dnes.....	31
3.4 Analýza článků o nezaměstnanosti – MS Deník	32
3.5 Analýza článků o mzdách – MF Dnes.....	34
3.6 Analýza článků o mzdách – MS Deník	35
3.7 Analýza článků o životních podmínkách – MF Dnes.....	37
3.7 Analýza článků o životních podmínkách – MS Deník	38
3.8 Celkový stav pozitivně, neutrálně a negativně ohodnocených článků	39
3.9 Shrnutí	41
4 Využití řešené problematiky v médiích	42
4.1 Úvodní článek.....	42
4.2 Interview.....	45
4.3 Recenze.....	48
4.4 Anketa.....	50
5 Závěr.....	52
Seznam použité literatury	53
Seznam zkratk	58
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	59

Úvod

Moravskoslezský kraj patří ke krajům, které se musejí dlouhodobě potýkat s mnoha problémy. Zvýšená nezaměstnanost, nejhorší ovzduší v České republice, nebo vysoká emigrace z kraje, tvoří jen zlomek z nich. Média, jakožto zdroj informací o dění v naší republice, o těchto problémech píše, informují a vytvářejí mediální obraz našeho kraje.

Cílem této bakalářské práce je tedy zjistit, jak velký vliv může mít tento obraz na demografický vývoj obyvatelstva samotného kraje. Konkrétněji, zda mohou média ovlivnit občana Moravskoslezského kraje na tolik, aby se rozhodl z něj odstěhovat. Jako hlavní tři témata výzkumu byla zvolena problematika nezaměstnanosti, mezd a životních podmínek a jako zdroj posloužily články z Mladé Fronty Dnes a Moravskoslezského Deníku z let 2007, 2009 a 2010. Právě v těchto letech byla hodnota emigrace z kraje nejvyšší. Výběr médií není náhodný, řídil se podle pravidla, aby jedno médium bylo celostátní, a jedno regionální. Všechny články použity pro analýzu byly získány z Archivu města Ostravy.

Celá práce je rozdělena do tří částí. Praktická část se skládá z několika oddílů, které bylo třeba pro pochopení samotného výzkumu zmínit. Zmíníme se tedy o pojmu demografie, rozebereme Moravskoslezský kraj ze zeměpisných, ekonomických i demografických hledisek, značný prostor věnujeme také vysvětlení pojmu migrace a popisu jejího současného stavu jak v celé ČR, tak v Moravskoslezském kraji, situaci ohledně migrace cizinců nevyjímaje.

Analytická část práce je věnována analýze vlivu článků z obou výše zmíněných tištěných médií. Budeme zkoumat, zda mohou mít podíl na vysoké emigraci, zda o kraji informují spíše negativními, pozitivními, nebo neutrálními zprávami, a pokusíme se zachytit celkový mediální obraz Moravskoslezského kraje v těchto médiích.

Závěrečná, žurnalistická část, se skládá z úvodníku, rozhovoru, recenze a ankety. Úvodník je zaměřen především na popis života v kraji, rozhovor s Prof. Ing. Jiří Kern, CSc. je koncipován tak, aby se snažil nalézt alespoň základní odpovědi na příčiny vysoké emigrace z kraje, a prostor dostanou také otázky týkající se budoucnosti Moravskoslezského kraje. Recenze předávání cen Anděl Allianz 2007 nemá zdánlivě s tématem migrace nic společného, i v kulturní oblasti však dochází k drobným migracím. V tomto konkrétním případě šlo o přestěhování celého ceremoniálu z Ostravy (zde se konal v roce 2006) do Prahy.

Závěrečná anketa poskytuje prostor těm, kterých se téma práce dotýká nejvíce – občanům Moravskoslezského kraje. Prostřednictvím jejich názorů se dozvíme, jaká pozitiva a negativa skýtá život v našem kraji a zda i oni nepřemýšlí o tom, že by se z něj odstěhovali.

2 Pohled na demografický vývoj obyvatelstva Moravskoslezského kraje

V teoretické části práce se budu zabývat demografickým vývojem obyvatel Moravskoslezského kraje, popisem samotného kraje, životními podmínkami, průmyslem, zemědělstvím, službami, nezaměstnaností a především samotnou migrací. Všechny výše zmíněné oblasti s demografickým vývojem úzce souvisí a navzájem se ovlivňují.

2.1 Demografie

Demografie je chápána jako vědní obor, který se zabývá studiem reprodukce lidských populací a podmíněností tohoto procesu. Objektem jejího studia jsou lidské populace, předmětem demografického studia je **demografická reprodukce**, kterou autorka chápe jako neustálou obnovu lidských populací v důsledku procesu rození a vymírání. Tento proces nazýváme procesem přirozeného pohybu obyvatelstva. S procesem demografické reprodukce souvisí také tzv. **demografické události (jevy)**, mezi které patří **narození, úmrtí, sňatek, potrat, rozvod, ovdovění, nemoc** apod. Tyto události mají přímý vliv na porodnost a úmrtnost.¹

Od demografické reprodukce musíme odlišit tzv. populační vývoj, který v sobě zahrnuje také migraci obyvatel.²

K hlavním zdrojům demografických dat patří sčítání lidu, evidence přirozené měny (vyjádření procesů rození a vymírání lidských populací), evidence migrací, evidence nemocnosti, výběrová šetření, registry obyvatelstva a historické prameny.³

2.2 Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj leží na severovýchodě České republiky a je nejvýchodnějším krajem země. Jeho rozloha činí 5 427 km², celkově kraj zabírá 6,9 % území ČR a jedná se o šestý největší kraj České republiky.⁴

---

¹ KALIBOVÁ, Květa. *Úvod do demografie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2001. 52 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-246-0222-9

² tamtéž

³ tamtéž

⁴ Charakteristika Moravskoslezského kraje. *Český statistický úřad* [online]. 2013, 24.1.2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_moravskoslezskeho_kraje

Povrch kraje tvoří rozmanitý terén. Do severozápadní části zasahují Hrubé Jeseníky, které postupně přecházejí do Nízkých Jeseníků. Střední část kraje je povětšinou nížinatá a je tvořena Opavskou nížinou, Ostravskou pánví a Moravskou bránou. Povrch východu kraje je naopak díky Beskydům opět hornatý. Horské oblasti kraje jsou s oblibou využívány turisty a v kraji se nachází také vyhlášená lyžařská střediska. Oblíbenými destinacemi pro horskou turistiku jsou například Lysá Hora, Praděd, jež je zároveň nejvyšším bodem kraje, nebo Pustevny.⁵

Kraj disponuje velkými zásobami nerostných surovin. Významnou, s krajem spjatou surovinou, je černé uhlí, jehož zásoba tvoří 90 % veškerých zdrojů tohoto nerostu v ČR. Současná podoba kraje a jeho povrchu je výrazně ovlivněna jeho těžbou a dodnes jsou vynakládány nemalé prostředky k sanaci lagun (především na Ostravsku), dekontaminaci půdy a k celkové obnově těžbou zničeného životního prostředí. Mezi další suroviny patří například zemní plyn, žula nebo vápenec.⁶

Přírodní podmínky v kraji jsou výrazně poznamenány také problémem spojeným s průmyslovým rázem oblasti - silným znečištěním ovzduší. Převážně v zimních měsících výrazně přesahuje státem stanovené limity. I přes snížení průmyslové výroby a nemalé investice vynaložené na zmírnění jejích dopadů, patří kraj mezi nejznečištěnější oblasti v ČR a zároveň patří k největším republikovým producentům škodlivých zplodin do ovzduší (především oxidu uhelnatého). Největším znečišťovatelem v rámci Moravskoslezského kraje je okres Ostrava – město.⁷

Na území kraje se nachází dvě Chráněné krajinné oblasti (CHKO Poodří a Beskydy) a více než 35 % jeho území zaujímají lesy. Nejdůležitějšími vodními toky kraje jsou řeky Odry, Ostravice, Opava a Olše. Většina toků v kraji patří do úmoří Baltského moře, jen část toků, především z Nízkých Jeseníků, patří do úmoří moře Černého.⁸

---

⁵ Charakteristika Moravskoslezského kraje. *Český statistický úřad* [online]. 2013, 24.1.2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xi/redakce.nsf/i/charakteristika_moravskoslezskeho_kraje

⁶ tamtéž

⁷ tamtéž

⁸ tamtéž

Moravskoslezský kraj je rozdělen do šesti okresů – Bruntál, Frýdek – Místek, Opava, Nový Jičín, Karviná a Ostrava – město. Nejmenším okresem kraje je okres Ostrava – město (332 km²), největším naopak Bruntál (1536 km²), situace týkající se počtu obyvatel je však přesně opačná.⁹

Ostrava je zároveň také hlavní metropolí kraje a zastává pozici administrativního, průmyslového a kulturního centra celého regionu. Sídli zde 77 565 ekonomických subjektů, což je největší množství v rámci celého Moravskoslezského kraje. V Ostravě sídlí také hlavní krajský úřad. Město je rovněž centrem krajského vzdělávání, sídlí zde Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ostravská univerzita a Vysoká škola podnikatelská. Zdravotní služby v kraji zajišťuje především Fakultní nemocnice Ostrava, jež je největším státním zdravotnickým zařízením na severní Moravě. V současné době se průmyslová výroba města orientuje převážně na hutnictví, strojírenství, chemický průmysl, výrobu elektrické energie nebo stavební průmysl.¹⁰

Největší okres Bruntál proslul především díky své báňské a těžební činnosti, nyní má charakter průmyslově zemědělské oblasti. Největší podíl na průmyslu v okrese má strojírenská, dřevozpracující a textilní výroba. Bruntálsko je postiženo největší nezaměstnaností v kraji, v celorepublikovém srovnání se umístilo na čtvrtém místě v počtu nezaměstnaných.¹¹

Druhým největším okresem kraje je Frýdek – Místek. Stejně jako v celém regionu se i zde projevila změna národohospodářské koncepce státu v devadesátých letech, v jejímž důsledku byly zavřeny doly Paskov a Staříč, což vedlo k razantnímu zvýšení nezaměstnanosti. Mezi významná města v okrese patří především Frýdek – Místek nebo Třinec, kde rovněž sídlí Třinecké železářny.¹²

Opavský okres mezi ostatními okresy Moravskoslezského kraje vyniká především nižší nezaměstnaností a také relativně nepoškozeným životním prostředím. Důležitými centry

---

⁹ Meziokresní srovnání vybraných ukazatelů v Moravskoslezském kraji v roce 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2013, 9.4.2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/meziokresni_srovnani_vybranych_ukazatelu_v_moravskoslezskem_kraji_v_roce_2012

¹⁰ Charakteristika okresu Ostrava-město. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_ostrava_mesto

¹¹ Charakteristika okresu Bruntál. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_bruntal

¹² Charakteristika okresu Frýdek-Místek. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_frydek_mistek

okresu jsou města Opava, kde zároveň sídlí Slezská univerzita v Opavě, nebo Hlučín. Jedná se o třetí největší okres v kraji.¹³

Okres Nový Jičín patří k okresům s dobrými podmínkami především pro zemědělství, 50,7 % z jeho celkové rozlohy tvoří zemědělská půda. V okrese se rovněž nachází také bohatá naleziště surovin pro výrobu stavebních hmot (vápenec, cihlářské hlíny, štěrkopísky apod.). Novojičínsko je významné také pro množství památek, které se na jeho území nachází. V Příboru, Novém Jičíně nebo Štamberku nalezneme městské památkové rezervace, ve Fulneku, Bílovci nebo Odrách pak městské památkové zóny. Mezi významná centra v okrese patří města Nový Jičín nebo Kopřivnice, okres je svou rozlohou třetím nejmenším v kraji.¹⁴

Karvinsko je čtvrtým nejmenším okresem v republice, v rámci kraje je v tomto ohledu druhý nejmenší, hned za okresem Ostrava – město. Historie okresu je také výrazně ovlivněna těžkým průmyslem a těžbou, v dobách největší průmyslové aktivity probíhala v okrese výstavba nových bytů a domů, vzniklo město Havířov a došlo k rozvoji důležité infrastruktury a služeb. I tento okres však postihl útlum průmyslu v devadesátých letech a je dodnes poznamenán vysokou nezaměstnaností. Mezi centra kraje patří města Karviná, Havířov nebo Český Těšín.¹⁵

Zemědělská produkce kraje je situována především do nižších poloh a je zaměřena na pěstování obilovin. V horských oblastech se pak orientuje na pastevectví. Více než polovinu území kraje tvoří zemědělská půda.¹⁶

V celkovém srovnání je cena rostlinné produkce v kraji vyšší než cena živočišné. V roce 2011 dosáhla cena rostlinné produkce 3 592 mil., cena živočišné pak 2 128,2 mil. Největší podíl na sklizni rostlinné produkce mají obiloviny (pšenice, ječmen), mezi další významné plodiny patří řepka, brambory a z ovoce především jablka.¹⁷

V produkci živočišné výroby převládá především chov drůbeže, následuje chov skotu nebo prasat. Ve srovnání s drůbeží je však množství kusů jiných chovných zvířat daleko nižší.

---

¹³ Charakteristika okresu Opava. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_opava

¹⁴ Charakteristika okresu Nový Jičín. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_novy_jicin

¹⁵ Charakteristika okresu Karviná. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_karvina

¹⁶ Charakteristika Moravskoslezského kraje. *Český statistický úřad* [online]. 2013, 24.1.2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_moravskoslezskeho_kraje

¹⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2012 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B63/\\$File/80101112.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B63/$File/80101112.pdf)

V porovnání s ostatními kraji je Moravskoslezský kraj v chovu zemědělských zvířat spíše na republikovém průměru.¹⁸

V rámci kraje působí nejvíce zemědělských podniků v okrese Frýdek – Místek (1 617), daleko za ním se nachází okres Nový Jičín (630) a Opava (622) s téměř shodným množstvím podniků. Největší podíl zemědělské půdy se nachází v okrese Bruntál.¹⁹

Obecně lze říci, že hodnota zemědělské produkce v hodnotovém vyjádření (ukazatel reprezentující celkovou finální produkci odvětví) postupně klesá a ani na celorepublikové úrovni nepatří kraj mezi významné zemědělské producenty.²⁰

Charakter průmyslové výroby je spojen s černým uhlím, jehož bohatá naleziště učinila z kraje důležité centrum těžebního průmyslu, ze kterého se odvíjí další, pro kraj charakteristická, odvětví – hutnictví, strojírenství či chemická výroba.²¹

K 31. 12. 2009 bylo registrováno v Moravskoslezském kraji přes 240 tisíc ekonomických subjektů. Z tohoto počtu 3 % v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství a přes 12 % v průmyslu. Zbýlých, více než dvě stě tisíc připadá na ostatní odvětví činností jako obchod a servis motorových vozidel, pohostinství, ubytování, vzdělávání, kulturní činnosti aj. Největší podíl těchto subjektů, přibližně třetina z celkového počtu, je registrována v odvětvích maloobchodu a velkoobchodu motorových vozidel, celkem 68 083. V Moravskoslezském kraji se v současnosti nachází celkem 30 535 průmyslových subjektů, z toho drtivá většina ve zpracovatelském průmyslu, zejména ve výrobě kovových konstrukcí a kovodělných výrobků a ve výrobě elektrických zařízení. Těžební činnost je soustředěna na Karvinsku.²²

Dvě třetiny registrovaných subjektů v oblasti výzkumu a vývoje je soustředěno v Ostravě. Na Ostravsku je rovněž ze dvou třetin z celého regionu zastoupena personalistika a necelá

---

¹⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2012 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B63/\\$File/80101112.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B63/$File/80101112.pdf)

¹⁹ tamtéž

²⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_sociálního_a_ekonomického_vyvoje_moravskoslezského_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_sociálního_a_ekonomického_vyvoje_moravskoslezského_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

²¹ Odvětvový profil kraje: Odvětvová struktura Moravskoslezského kraje. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://podnikatel.kr-moravskoslezsky.cz/profil_kraje.html

²² Odvětvový profil kraje: Odvětvová struktura Moravskoslezského kraje. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://podnikatel.kr-moravskoslezsky.cz/profil_kraje.html

polovina všech subjektů působících v oblasti výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení.²³

Od počátku 90. let se kraj výrazně zasazuje o vznik nových průmyslových zón. Průměrná obsazenost průmyslových zón v kraji je zhruba 74 % a k největším průmyslovým zónám patří Nošovice, Ostrava – Mošnov nebo Ostrava – Hrabová. Průmyslová zóna Nošovice je zároveň nejvýznamnější zónou v kraji, jelikož hlavním investorem je korejská automobilka Hyundai, která do kraje přinesla více než 3 tisíce nových pracovních míst.²⁴

Moravskoslezský kraj disponuje také mnoha plochami, jež se nazývají brownfields. Brownfields můžeme definovat jako „opuštěné, či nevyužívané území, které je oproti konkurenčním plochám znevýhodněné vlivem předchozího využívání (ekologická a jiná rizika), a které vyžaduje zvláštní péči při jeho regeneraci“. Mezi tyto areály můžeme zařadit například areály průmyslových podniků, areály dolů, odkaliště, skládky průmyslových odpadů a chemické skládky, důlní a průmyslové odvaly nebo skládky tuhých komunálních odpadů a zeminy. Jako příklad největších a nejvýznamnějších brownfields v kraji můžeme uvést Dolní oblast Vítkovic v Ostravě, jejíž výměra činí 152,3 ha, Areál Hrušov v Ostravě s výměrou 54,5 ha nebo Důl Pokrok v Petřvaldě u Karviné s výměrou 26,3 ha.²⁵

Vzhledem ke své poloze je Moravskoslezský kraj považován za velmi důležitý dopravní a transitní uzel, který spojuje Českou republiku, Polsko a Slovensko. Krajem vede hustá síť silnic a dálnic, jejichž celková délka dle ČSÚ činila k roku 2011 3 441 km. Důležitou spojnici kraje se západní části republiky je dálnice D1, která vede z Prahy přes Brno do Ostravy a Polska. Mezi další důležité silniční spoje patří evropská silnice E75, jež v kraji vede skrz města Český Těšín a Třinec, nebo mezinárodní silnice E462, jež vede skrz Frýdek – Místek.²⁶

Kromě přímého železničního spojení s Prahou je kraj železnicí spojen také s dalšími významnými metropolemi, například Vídní, Moskvou, Bratislavou, Varšavou nebo Budapeští.

---

²³ Odvětvový profil kraje: Odvětvová struktura Moravskoslezského kraje. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://podnikatel.kr-moravskoslezsky.cz/profil_kraje.html

²⁴ Hlavní průmyslové zóny. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://podnikatel.kr-moravskoslezsky.cz/prumyslove_zony.html

²⁵ *Moravskoslezský kraj - kraj příznivý pro podnikání*. [Ostrava]: Moravskoslezský kraj, Krajský úřad, [2005]. 22 s. ISBN 80-239-6887-4.

²⁶ Doprava. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/doprava.html>

Železnice je v kraji hojně využívána také k průmyslovým účelům a přepravě surovin. Délka železnic v kraji byla v roce 2011 664 km.²⁷

Letecká doprava v kraji je zajištěna z letiště Leoše Janáčka v Ostravě – Mošnově, druhého největšího letiště v ČR. V současné době nabízí letiště lety např. do Turecka, Izraele, Řecka, Španělska, Rakouska, nově také do Francie nebo Anglie.²⁸

V kraji funguje hustá autobusová doprava, která spojuje jednotlivá města i okresy. V celém kraji je zaveden Ostravský dopravní integrovaný systém (ODIS). Mezi hlavní prostředky hromadné dopravy patří v Ostravě autobusová, tramvajová a trolejbusová doprava, v ostatních okresech a městech jsou využívány výhradně autobusy.²⁹

Podle dat ČSÚ z roku 2012 žije v kraji 1 226 602 obyvatel, z toho 626 122 žen. V porovnání s ostatními kraji ČR se jedná o třetí nejlidnatější kraj.³⁰

Nejosídlenější částí kraje je Ostravská aglomerace, na čemž má výrazný podíl fakt, že ačkoliv tvoří tato aglomerace 40 % území kraje, nachází se zde 87 % pracovních míst. Celkově zde žije 81 % obyvatel kraje. V Ostravě žije podle dat z 1. 4. 2012 304 924 obyvatel. Druhým městem podle počtu obyvatel je Havířov se 79 tisíci obyvatel, další významná města Karviná, Opava a Frýdek – Místek mají shodně necelých 60 tis. obyvatel.³¹

Největší zastoupení v kraji mají sídla v kategorii 1000 – 1999 a 500 – 999 obyvatel, dohromady tvoří 52 % obcí v kraji. Zhruba 60 % obyvatel žije ve městech s počtem obyvatel nad 20 tisíc.³²

Velkým problémem, který se však dotýká celé republiky, je i v Moravskoslezském kraji postupné snižování porodnosti, jež vede k stárnutí obyvatelstva a zvyšování přirozeného úbytku obyvatel. Pozitivní je však snižování kojenecké úmrtnosti a potratovosti.³³

---

²⁷ Doprava. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/doprava.html>

²⁸ tamtéž

²⁹ tamtéž

³⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

³¹ HRUŠKA, L. *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje*. Ostrava: ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, o.p.s., 2012. 88 s. ISBN 978-80-904810-6-0.

³² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

³³ tamtéž

Věková struktura obyvatel je podle ČSÚ přibližně stejná jako ve většině krajů, rozdíl však nalezneme v počtu obyvatel mezi 25 – 35 lety, který je nižší. Příčina je ve velkém množství vystěhovaných absolventů škol za lepšími pracovními příležitostmi.³⁴

Vzdělanost v kraji se postupně zvyšuje, velkým pozitivem je klesající podíl obyvatel se základním vzděláním a naopak rostoucí počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.³⁵

Pohyb obyvatelstva rozdělujeme obecně na pohyb **přirozený** a pohyb **mechanický**. Mechanický můžeme cizím slovem nazvat migrace, které věnuji kapitulu na následujících stránkách. Přirozený pohyb obyvatelstva je výsledkem vzájemného poměru porodnosti (natality) a úmrtnosti (mortality). Pokud je počet narozených obyvatel vyšší, než počet zemřelých, jedná se o přirozený přírůstek, v opačném případě, kdy mortalita převažuje nad natalitou, zaznamenáváme přirozený úbytek obyvatel.³⁶

V Moravskoslezském kraji od roku 2000 dlouhodobě převažoval počet zemřelých nad počtem narozených, rozdíl mezi nimi se však postupně snižoval. V roce 2000 byl počet narozených 11 239, zemřelých 12 830 osob. Jak je zmíněno výše, docházelo k postupnému snižování rozdílu, a v roce 2007 už počet narozených nad zemřelými převažoval, konkrétně poměrem 13 373 narozených k 12 668 zemřelým. V roce 2009 už tomu bylo jinak, nicméně, oba dva údaje se stále držely na podobných hodnotách a rozdíl mezi nimi byl minimální. Výrazná změna nastala v roce 2011, kdy se počet narozených skokově snížil o 1 292 osob a činil pouze 11 807 narozených. Počet zemřelých se stabilně drží na čísle přesahující třináct tisíc, konkrétně 13 384 osob. Z údajů tedy plyne, že s výjimkou let 2007 a 2008 v kraji dlouhodobě převažuje přirozený úbytek obyvatel.³⁷

Nezaměstnanost se týká obyvatelstva v produktivním věku (od ukončené povinné školní docházky do odchodu do penze). Zaměstnaní jsou lidé, kteří pracují na plný nebo částečný úvazek. Nezaměstnaní nemají práci, ale aktivně ji hledají. Zaměstnaní a nezaměstnaní tvoří

---

³⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vývoj lidských zdrojů v Moravskoslezském kraji v letech 2000 až 2009 (vybrané kapitoly) [online]. ČSÚ [31. 12. 2010]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/EE003430EA/\\$File/80136310a1.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/EE003430EA/$File/80136310a1.pdf)

³⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

³⁶ O demografii. *Demografie* [online]. 2004 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z:

http://www.demografie.info/?cz_zdrojesoucsvet=

³⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje za Moravskoslezský kraj - obyvatelstvo [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/\\$File/msk_1_obyvatelstvo.xls](http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/$File/msk_1_obyvatelstvo.xls)

ekonomicky aktivní obyvatelstvo (pracovní sílu). Ostatní lidé v produktivním věku, kteří nemají zaměstnání a ani jej nehledají, patří do skupiny ekonomicky neaktivních obyvatel (studenti, lidé v domácnosti, handicapovaní atd.).³⁸

Podle údajů ČSÚ tvořilo v roce 2011 pracovní sílu v kraji zhruba 56,7 % osob, z toho 546,2 tisíc zaměstnaných a 56,2 tisíc nezaměstnaných osob. V rámci celorepublikového průměru se kraj nachází na třetím místě, za Prahou a Středočeským krajem. Dlouhodobý trend v kraji byl spíše klesající, až v posledních letech se velikost pracovní síly pozvolna zvyšuje.³⁹

Nezaměstnanost v kraji výrazně převyšuje celorepublikový průměr. Podle posledních dat ČSÚ je míra obecné nezaměstnanosti v kraji 10,87 %. Moravskoslezský kraj je postižen druhou největší nezaměstnaností v celé ČR.⁴⁰

Nejmenší míra nezaměstnanosti je v rámci kraje v okrese Frýdek – Místek, nejvyšší míru nezaměstnanosti naopak vykazují okresy Bruntál a Karviná, které v tomto ohledu patří mezi nejpostiženější okresy v ČR.⁴¹

Výrazný podíl na vysoké nezaměstnanosti měla v devadesátých letech probíhající restrukturalizace průmyslu v kraji. Docházelo k útlumu velkých průmyslových podniků jako Nová huť nebo Vítkovice a zavírání dolů, při čemž byly propuštěny tisíce zaměstnanců. Pro kraj, který byl odjakživa orientovaný na těžký průmysl, měla změna výrobní struktury následky, jež jej ovlivňují dodnes.⁴²

Největší podíl obyvatel je dnes zaměstnán v dělnických a řemeslnických profesích (35%), následují nižší administrativní pracovníci (24,9 %), techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci (18,7 %), vedoucí a odborní pracovníci (14,1 %) a nejméně je v kraji zastoupeno zaměstnání pomocných a nekvalifikovaných pracovníků (7 %). Ve srovnání se zbytkem České republiky údaje z Moravskoslezského kraje víceméně kopírují zastoupení profesí

---

³⁸ JUREČKA, Václav a kol. *Makroekonomie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 332 s. Expert. ISBN 978-80-247-3258-9.

³⁹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

⁴⁰ tamtéž

⁴¹ tamtéž

⁴² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

v rámci celorepublikového průměru. Nejvíce obyvatel kraje pracuje v terciární sféře (54,3 %).⁴³

Míra zaměstnanosti mladých osob (podíl zaměstnaných ve věku 20-29 let k celkovému počtu osob ve věku 20-29 let) se v České republice v letech 2002 až 2011 postupně snižovala, z původních 65,7 % klesla na 58,3 %. Moravskoslezský kraj se pohyboval v podprůměrných hodnotách a k největšímu poklesu došlo v roce 2008 v důsledku ekonomické krize v ČR. Dalším faktorem, který způsobil snížení zaměstnanosti, byl zvyšující se podíl ekonomicky neaktivních osob, především studentů. Podle údajů z roku 2011 činila míra zaměstnanosti mladých osob zhruba 54 %.⁴⁴

Jako pozitivní příslib do budoucna můžeme shledat fakt, že kraj čerpá druhý největší podíl ze všech prostředků určených na podporu aktivní politiky zaměstnanosti státu.⁴⁵

Hrubý domácí produkt (ukazatel vyjadřující souhrnnou hodnotu statků a služeb nově vytvořených v kraji v daném roce) měl od roku 2000 stoupající tendenci. V roce 2000 činila hodnota HDP v kraji 221 093 miliónů korun a postupně stoupala až do roku 2008, kdy v důsledku ekonomické krize HDP kleslo z 393 358 miliónů korun na 368 087 mil. Kč pro rok 2009. Od tohoto roku však opět stoupá a poslední data z roku 2011 udávají hodnotu 392 166 mil. Kč.⁴⁶

Moravskoslezský kraj se nachází na třetí příčce v celorepublikovém srovnání počtu lékařů působících v kraji, za Prahou a krajem Jihomoravským. V roce 2011 zde působilo celkem 4 924 lékařů, na 1 lékaře připadalo celkem 250 obyvatel. Celkem se v kraji nachází 18 nemocnic.⁴⁷

---

⁴³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

⁴⁴ *Trh práce 2011 v Moravskoslezském kraji*. Praha: Český statistický úřad, 2012. 30 s. ISBN 978-80-250-2188-0.

⁴⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

⁴⁶ tamtéž

⁴⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje o zdravotnictví podle krajů v roce 2011 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4AB9/\\$File/10111221101.xlsz](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4AB9/$File/10111221101.xlsz)

Předškolní a základní vzdělávání je v kraji obstaráváno celkem 464 školami, v porovnání s ostatními kraji ČR se kraj nachází na třetím místě, za Středočeským a Jihomoravským krajem.⁴⁸

Vzdělávání na středních školách je v kraji rovněž hojně zastoupeno. S celkovým počtem 147 středních škol patří kraj na třetí pozici mezi ostatními kraji ČR. V kraji se nachází rovněž 46 gymnázií, 110 škol odborného vzdělávání a 46 škol nástavbového studia. Vysoké množství škol je spojené s vysokým počtem obyvatel v kraji.⁴⁹

Moravskoslezský kraj disponuje celkem pěti vysokými školami, z toho tři vysoké školy jsou veřejné, dvě soukromé. Největší počet vysokých škol se nachází v Praze, následuje Jihomoravský kraj a po něm právě kraj Moravskoslezský. K významným vysokým školám v kraji patří Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava nebo Ostravská univerzita v Ostravě.⁵⁰

Centrem kultury v kraji je statutární město Ostrava. V Ostravě se nachází řada známých a úspěšných divadel, k nejvýznamnějším patří Národní divadlo Moravskoslezské, Divadlo Jiřího Myrona nebo divadlo Petra Bezruče. Ostrava má i vlastní galerii výtvarného umění (Galerie výtvarného umění v Ostravě), nespočet kin a knihoven. V celém Moravskoslezském kraji se v roce 2011 nacházelo celkem 415 knihoven. Počet knihoven se od roku 2000 snížil o 65, jejich návštěvnost však za 11 let razantně stoupla. V roce 2011 se v kraji nacházelo také 10 hradů, zámků a ostatních památkových objektů zpřístupněných za vstupné, o 5 více než v roce 2000. S rostoucím počtem expozic rostl rovněž počet návštěv.⁵¹

Cestovní ruch v Moravskoslezském kraji je orientován především na využití přírodních podmínek, kterými kraj disponuje. Velkým turistickým lákadlem jsou pohoří Beskydy a Jeseníky, k přírodním lákadlům patří také chráněná krajinná oblast Poodří. Turistům se

⁴⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Předškolní a základní vzdělávání podle krajů ve školním roce 2011/2012 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B1D/\\$File/10111220101.xls](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B1D/$File/10111220101.xls)

⁴⁹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vzdělávání ve středních školách podle krajů ve školním roce 2011/2012 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B83/\\$File/10111220102.xls](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B83/$File/10111220102.xls)

⁵⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Veřejné a soukromé vysoké školy podle krajů v roce 2011 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4BC5/\\$File/10111220104.xls](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4BC5/$File/10111220104.xls)

⁵¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje za Moravskoslezský kraj - kultura [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:

https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CDkQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.czso.cz%2F%2Fkrajedata.nsf%2Foblast2%2Fkultura-xt%2F%24File%2Fmisk_kultura.xls&ei=J5pUUcK4Gsiq4AS1-YCoAw&usg=AFQjCNHGXCd-W8PPTHGhfud85KttUOPQRQ&sig2=7gyZsHhvLFhH3e7SeLqG1Q&bvm=bv.44442042,d.bGE

otevřít také město Ostrava, které díky své historii láká především na specifický vzhled a zachovalé památky z dob těžby uhlí.⁵²

V kraji se nachází hustá síť obchodních center a shopping parků, nejvíce takových prostor nalezneme v Ostravě. Dominuje nově dostavěná Nová Karolina Ostrava, dále například Avion Shopping Park Ostrava nebo Futurum Ostrava. V celém kraji nalezneme více než 20 hypermarketů, prodejny sítí Tesco, Lidl, Interspar, Globus, Albert a dalších, nalezneme ve všech větších městech kraje.⁵³

Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji rostla až do roku 2008. Zatím, co v roce 2002 byla průměrná hrubá měsíční mzda 16 772 Kč, v roce 2008 odpovídala částce 24 075 Kč. I růst mezd byl však ovlivněn krizí a následující rok došlo k jejímu snížení. Poslední data z roku 2012 hovoří o částce 23 577 Kč.⁵⁴

Průměrná hrubá měsíční mzda závisí také na pohlaví zaměstnance. V roce 2002 činila u mužů částku 18 685 Kč, zatím co u žen 14 260 Kč. Rozdíl mezi pohlavími se nadále navyšuje, podle dat z roku 2011 je průměrná hrubá měsíční mzda mužů 26 902 Kč, žen 20 665 Kč.⁵⁵

V porovnání s ostatními kraji České republiky se kraj nachází na pátém místě, za Prahou, Středočeským, Jihomoravským a Plzeňským krajem. Průměrná hrubá měsíční mzda v ČR je 25 101 Kč. Zajímavé je porovnání s hlavním městem Praha, kdy je průměrná hrubá měsíční mzda v Moravskoslezském kraji zhruba o 9 tisíc korun nižší.⁵⁶

2.2 Migrace

Migrací se obecně rozumí změna obvyklého místa pobytu přes hranice určité územní jednotky. Pojem migrace, jako takový, se však liší podle zemí, v České republice je pojem

---

⁵² Cestovní ruch. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cr.html>

⁵³ Nakupování. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/nakupovani.html>

⁵⁴ Průměrná mzda v Moravskoslezském kraji v 1. až 4. čtvrtletí 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/prumerna_mzda_v_moravskoslezskem_kraji_v_1_az_4_ctvrtleti_2012

⁵⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje za Moravskoslezský kraj - mzdy [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/mzdy-xt/\\$File/msk_mzdy.xls](http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/mzdy-xt/$File/msk_mzdy.xls)

⁵⁶ Průměrná mzda v Moravskoslezském kraji v 1. až 4. čtvrtletí 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/prumerna_mzda_v_moravskoslezskem_kraji_v_1_az_4_ctvrtleti_2012

migrace vymezen jako změna trvalého pobytu přes hranici určité administrativní jednotky, zpravidla obce.⁵⁷

V praxi je někdy informace o migraci obtížné zpracovávat, protože se do celkové migrační statistiky nezahrnují například osoby bez trvalého bydliště (kočující obyvatelstvo). Obtížné je rovněž rozlišení migrace a dočasného územního pobytu. V tomto případě se sleduje délka nepřítomnosti obyvatele v místě trvalého bydliště, popřípadě délka pobytu v bydlišti novém. Celkově lze však tvrdit, že je migrace procesem dlouhodobějším, krátkodobé cesty nejsou do konečných čísel zahrnovány.⁵⁸

Pod pojmem vnitrostátní migrace rozumíme stěhování obyvatelstva v rámci jednoho svrchovaného státu. Místo vystěhování a místo přestěhování leží uvnitř hranic státu. Naopak pojmem zahraniční migrace vysvětlujeme migraci obyvatelstva, která zasahuje za hranice státu.⁵⁹

Migrující osoby rozlišujeme z hlediska změny bydliště na emigranty a imigranty. Emigrantem nazýváme osobu, která se z něj vystěhuje, za imigranta je naopak považována osoba, jež se přistěhovala. Migračním proudem se rozumí skupina osob, které mají stejné místo vystěhování i přistěhování a v případě, že se jedná o početnější proudy migrující mezi územními jednotkami vyššího řádu (autoři uvádí např. kraje), nazýváme tento jev hlavními migračními proudy.⁶⁰

Cizincem se podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie.⁶¹

Za azylanta považujeme občana cizí státní příslušnosti, kterému bylo uděleno povolení k pobytu z politických důvodů.⁶²

---

⁵⁷ PAVLÍK, Zdeněk a Květa KALIBOVÁ. *Mnohojazyčný demografický slovník: Český svazek*. 2. vyd. Praha: Česká demografická společnost, 2005. ISBN 80-239-4864-4.

⁵⁸ tamtéž

⁵⁹ tamtéž

⁶⁰ PAVLÍK, Zdeněk a Květa KALIBOVÁ. *Mnohojazyčný demografický slovník: Český svazek*. 2. vyd. Praha: Česká demografická společnost, 2005. ISBN 80-239-4864-4.

⁶¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Koncepce výběru a zpracování statistických údajů spojených s migrací a integrací cizinců na území ČR [online]. ČSÚ [duben 2010]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E002F332D/\\$File/Koncepce_stat_udaju_2010.doc](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E002F332D/$File/Koncepce_stat_udaju_2010.doc)

⁶² RICHTERMOCOVÁ, Tamara. Migrace v České Republice, její klady a zápory. In: *Migrace v České Republice, její klady a zápory* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.oberig.cz/_ftp/pdf/Migrace%20v%20CR.pdf

Mezi další důležité pojmy související s migrací patří čistá migrace. Tímto pojmem je označován rozdíl mezi počtem přistěhovalých a počtem vystěhovalých, bývá nazýván také migračním saldem. Jestliže je počet přistěhovalých vyšší než počet odstěhovaných, jedná se o migrační přírůstek, v opačném případě o migrační úbytek.⁶³

Existuje mnoho příčin migrace osob a podle nich rozlišujeme několik druhů. Mezi základní druhy patří migrace **spontánní** (dobrovolná nebo volná), kdy je důvodem migrace svobodná vůle a rozhodnutí člověka. Velice rozšířeným jevem, je migrace **druhotná** (přidružená), která je vyvolána stěhováním jiných osob (stěhují se rodiče, děti se musí přestěhovat také). Migrace za prací a pracovními nabídkami se nazývá migrace **pracovní** a častá je i migrace **z důvodu sňatku**.⁶⁴

V případě tzv. **řetězové** migrace se jedná o stěhování do místa, kde má migrující osoba příbuzné, rodinu nebo přátele, kteří osobě poskytnou pomoc a vytvoří ji příznivější podmínky pro zabydlení. K méně častým druhům migrace patří například migrace **z důvodu odchodu do důchodu** nebo tzv. **exodus**, kterým nazýváme migraci způsobenou odchodem z oblasti postižené přírodní katastrofou nebo různým druhem nebezpečí.⁶⁵

Opakem spontánní migrace je migrace **vynucená**. V takovém případě jsou osoby státní mocí nuceny opustit zemi. Existuje několik způsobů vynucené migrace, můžeme se setkat například s **repatriací**, což je označení pro nucený, většinou státem organizovaný návrat do země. V souvislosti se státní mocí dochází také k **vypovězení (vyhoštění)**.⁶⁶

2.3 Migrace v ČR

Podle definice ČSÚ je objem vnitřního stěhování „počet všech zaznamenaných případů vnitřního stěhování v dané územní jednotce za dané období. Objem stěhování za vyšší územní jednotku je definován jako součet objemu stěhování za nižší územní celky plus stěhování mezi nižšími územními celky.“

Situace týkající se migrace v ČR se výrazně měnila v závislosti na období, na které nahlížíme.

---

⁶³ PAVLÍK, Zdeněk a Květa KALIBOVÁ. *Mnohojazyčný demografický slovník: Český svazek*. 2. vyd. Praha: Česká demografická společnost, 2005. ISBN 80-239-4864-4.

⁶⁴ PAVLÍK, Zdeněk a Květa KALIBOVÁ. *Mnohojazyčný demografický slovník: Český svazek*. 2. vyd. Praha: Česká demografická společnost, 2005. ISBN 80-239-4864-4.

⁶⁵ tamtéž

⁶⁶ tamtéž

Největší migrační boom nastal po roce 1945, kdy v Československu nastala etapa osídlování pohraničí českými občany a vysídlování německého obyvatelstva. Toto období trvalo až do konce 50. let minulého století.⁶⁷

Od 60. let se intenzita vnitřní migrace v ČR začala postupně snižovat a tento trend pokračoval i v 90. letech, navzdory očekávání ekonomů. Ti předpokládali, že právě migrace vyrovná měnící se regionální požadavky na pracovní sílu, jež si vyvolala ekonomická transformace (přechod od socialistického systému založeného na centrálním plánování a kolektivním vlastnictví ke kapitalistickému systému založenému na tržní koordinaci a soukromém vlastnictví).⁶⁸

Jako hlavní důvody nízké migrace můžeme označit silnou vazbu obyvatelstva na své domovy a především pak špatné podmínky pro změnu bydliště obecně, které v devadesátých letech panovaly (cena, dostupnost, příslušná legislativa). Migraci brzdila i nestabilita ekonomických subjektů a podle Bartoňové právě ekonomická a sociální transformace zvýšily rozdíly v úrovni zaměstnanosti a v příjmové úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů, což se odrazilo v odlišnosti životní úrovně mezi velkými regiony a velký dopad pocítil i Moravskoslezský kraj.⁶⁹

V roce 1990 tvořil objem stěhování v ČR 267,2 tisíc, největší podíl v rámci celkového objemu mělo stěhování z obce do obce v rámci okresu (104, 4 tisíc), dále stěhování z kraje do kraje (71,3 tisíc), následovalo stěhování z okresu do okresu v kraji (59,4 tisíc) a nejmenší podíl mělo stěhování uvnitř Prahy (32,1 tisíc). Tato čísla se však neustále snižovala až do roku 1996, kdy tvořil objem stěhování v ČR pouze 195,6 tisíc, oproti roku 1990 poklesl o téměř 72 tisíc. Výrazný nárůst přišel až s rokem 2005, kdy činil objem vnitřního stěhování 213,7 tisíc a vrcholu dosáhnul v roce 2007, kdy se uvnitř republiky událo 255,7 tisíc stěhování.⁷⁰

---

⁶⁷ KASTNER, Quido. Osídlování českého pohraničí od května 1945. In: *Osídlování českého pohraničí od května 1945* [online]. 2008 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z:

http://www.senftenberg.cz/articles/081102_Osidlovani_ceskeho_pohranici/Kastner-Osidlovani_ceskeho_pohranici_od_kvetna_1945-www-soc-cas-cz.pdf

⁶⁸ HOLMAN, Robert. Transformace české ekonomiky: v komparaci s dalšími zeměmi střední Evropy. Vyd. 1. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2000. 106 s. Ekonomika, právo, politika. ISBN 80-902795-6-2.

⁶⁹ BARTOŇOVÁ, Dagmar et al. Demografická situace České republiky: proměny a kontexty 1993-2008. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 238 s. ISBN 978-80-7419-024-7.

⁷⁰ tamtéž

Podle nejnovějších údajů ČSÚ z roku 2011 je na území ČR zaznamenáno 231 694 případů stěhování a od roku 2007 do roku 2011 (s výjimkou roku 2010) pozorujeme klesající trend.⁷¹

Velký podíl na vnitřním stěhování v zemi měli i cizinci; v roce 2007 došlo zhruba k 43 tisícům případů stěhování cizinců, což tvořilo 17 % celkového objemu vnitřního stěhování v ČR. Největším podílem se na tomto údaji podíleli Ukrajinci, a to 54 % z celkového množství. Následovali Vietnamci (16 %), Slováci (6 %) a zhruba 5 % tvořili občané z Moldávie a Ruska.⁷²

Česká republika patřila v roce 2006 mezi země s relativně nízkým počtem cizinců na svém území, tvořili celkem 2,5 % z celkového množství obyvatel. V publikaci *Cizinci v regionech ČR* je vývoj počtu legálně pobývajících cizinců v ČR rozdělen do dvou období a publikace pracuje s daty od roku 1994 do roku 2005. Právě první období trvá od roku 1994 do roku 1999 a počet cizinců se zdvojnásobil ze zhruba 100 tisíc na 200 tisíc. Přelomem je rok 2000, kdy se počet cizinců snížil o zhruba 30 tisíc a za jeden z hlavních důvodů je považován zákon o pobytu cizinců na území ČR, zák. č. 326/1999 Sb. Následná novela, jež vstoupila v platnost 1. července roku 2001 však podmínky zmírnila a v jejím důsledku se množství imigrantů začalo opět zvyšovat.⁷³

Poslední data z roku 2011 hovoří v duchu trendu z roku 2001 a od tohoto roku se množství cizinců v ČR více než zdvojnásobil a činil 436 tisíc osob.⁷⁴

Z hlediska pohlaví se nejčastěji jedná o muže, z celkového množství bylo právě 248 982 mužů. Nejčastěji se u obou pohlaví jednalo o osoby ve věku 30-34 let (61 162 osob).⁷⁵

Nahlédneme-li na cizince v naší zemi z hlediska národností, situace s ohledem na původ migrantů, je dlouhodobě neměnná. Nejčetnější národnostní menšinu na našem území tvoří Ukrajinci. K hlavním důvodům jejich migrace do ČR patří především nízká životní úroveň na

---

⁷¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vnitřní stěhování podle typu stěhování v letech 1960 - 2011 [online]. ČSÚ [duben 2012]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/B5001FC4D1/\\$File/4032120901.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/B5001FC4D1/$File/4032120901.pdf)

⁷² *Cizinci v regionech ČR*. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

⁷³ tamtéž

⁷⁴ Cizinci: Počet cizinců. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_pocet_cizincu

⁷⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Cizinci podle pohlaví a věku k 31. 12. 2011 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0A004C106A/\\$File/c01a06.pdf](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0A004C106A/$File/c01a06.pdf)

Ukrajíně a většina z nich přijíždí za pracovními příležitostmi. Objem Ukrajinců na celkovém množství cizinců u nás tvořil v roce 2011 zhruba 27 % (118 932 obyvatel).⁷⁶

Další výraznou menšinou jsou občané Slovenska, kteří se na celkovém objemu cizinců podílí 19 % (81 253 obyvatel). Za zmínku stojí také Vietnamci, kteří tvoří 13 % z objemu cizinců (58 205). K dalším nejčastěji zastoupeným menšinám patří Poláci, Rusové nebo Němci.⁷⁷

Z hlediska krajů jsou nejčastějším cílem imigrantů zejména hlavní město Praha a Středočeský kraj, kde bylo na konci roku 2011 zaznamenáno více než 160 tisíc cizinců. Nejméně cizinců žije naopak v kraji Vysočina, kde ke stejnému datu žilo zhruba 8 tisíc cizinců.⁷⁸

Při hledání důvodů migrace cizinců do ČR musíme zohlednit, zda se jedná o cizince s trvalým pobytem, nebo o cizince s dlouhodobým pobytem nad 90 dnů (v druhém případě se jedná o vízum, které je udělováno ze stanovených důvodů⁷⁹). Cizinci s trvalým pobytem mají pobyt nejčastěji za účelem sloučení rodiny (v roce 2005 71 % z cizinců s trvalým pobytem), druhým nejčastějším účelem je osídlení (povolení k trvalému pobytu – ve stejném roce 26 %). Cizinci s ostatními typy pobytu (s pobytem dlouhodobým, přechodným, vízy nad 90 dnů) zavítají do ČR především za účelem zaměstnání (65 %), za účelem podnikání na živnostenské oprávnění (18 %) a také za účelem studia (4 %).⁸⁰

---

⁷⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Život cizinců v ČR [online]. ČSÚ [17. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D20049549A/\\$File/11812.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D20049549A/$File/11812.pdf)

⁷⁷ *Cizinci v regionech ČR*. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

⁷⁸ tamtéž

⁷⁹ Vízum k pobytu nad 90 dnů (dlouhodobé). *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/vizum-k-pobytu-nad-90-dnu-dlouhodobě.aspx>

⁸⁰ *Cizinci v regionech ČR*. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

2.4 Migrace v Moravskoslezském kraji

Moravskoslezský kraj patří mezi kraje, jež jsou nejvíce zasaženy migrací obyvatelstva. Kvůli ní se trvale prohlubuje snižování počtu obyvatel a kraj už několik let není nejlidnatějším krajem země. V současné době se nachází na třetím místě, za Prahou a Středočeským krajem. Celkový objem vnitřního stěhování v kraji činil za první pololetí roku 2012 přesně 10 124 osob. Z tohoto údaje činil počet přistěhovalých osob celkem 2 170, počet vystěhovalých celkem 3 418 osob. Migrační saldo (rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých ve zkoumaném územním celku⁸¹) bylo tedy záporné, celkem – 1 248, a tento údaj jen potvrzuje dlouhodobě vyšší počet vystěhovalých osob z kraje.⁸²

Z hlediska důvodů, které vedou obyvatele kraje k migraci, můžeme rozlišit dva hlavní faktory. První faktor je ekonomický – jedná se především o vysokou nezaměstnanost, nízký počet pracovních míst a nízkou průměrnou mzdu. Za druhý můžeme považovat faktor environmentální, který zahrnuje především znečištěné ovzduší a celkově špatné životní podmínky.⁸³

Porovnáme-li mezi sebou jednotlivé okresy kraje z hlediska migrace z kraje, nejvíce obyvatel se podle údajů z roku 2009 stěhuje z okresu Ostrava – město (4 986 obyvatel), výrazný odliv zaznamenal také okres Karviná (3 476). Nejméně obyvatel se vystěhovalo z okresu Bruntál (1 079).⁸⁴

Mezikrajskou migrací ztratil Moravskoslezský kraj v posledních 20 letech zhruba 41 353 obyvatel a vůbec nejvýraznější ztráta nastala v posledních 5 letech, kdy se z kraje vystěhovalo 14 510 obyvatel. Jako hlavní cíle vystěhovalých z kraje můžeme určit města Praha, Brno nebo Olomouc.⁸⁵

---

⁸¹ Stěhování. Český statistický úřad [online]. 2001 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm>

⁸² ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Přistěhovalí a vystěhovalí podle krajů v 1. pololetí 2012 [online]. ČSÚ [2012]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/800037E274/\\$File/w52130212q2d6.pdf](https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/800037E274/$File/w52130212q2d6.pdf)

⁸³ Ivan, I., Hruška-Tvrď, L. (2010): *Proměna migračních pohybů v Ostravě*. In Hruška-Tvrď, L. et al.: *Industriální město v postindustriální společnosti*, 1. díl. VŠB – Technická Univerzita v Ostravě, s. 87-101. ISBN 978-80-248-2172-6.

⁸⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vystěhovalí z Moravskoslezského kraje a jeho okresů v letech 1991 – 2009 [online]. ČSÚ [2010]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/migrace_tab_soubory/\\$File/migrace_t01.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/migrace_tab_soubory/$File/migrace_t01.pdf)

⁸⁵ HRUŠKA, L. *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje*. Ostrava: ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, o.p.s., 2012. 88 s. ISBN 978-80-904810-6-0.

Výše zmíněné údaje o cílech vystěhovalých potvrzují také údaje z let 2001 – 2011 o hlavních migračních proudech v ČR. Z Moravskoslezského kraje vedou tři hlavní proudy – první proud směřuje do hlavního města Prahy a za zmíněné období čítal 13 245 osob. Druhým největším proudem je proud směřující do Olomouckého kraje, celkem o objemu 10 540 osob. Třetím nejčtenějším proudem je směr do Jihomoravského kraje. Zde se za dané období přestěhovalo 8 998 osob.⁸⁶

Nejčastěji se stěhují mladí lidé a to především za účelem studia nebo získání lepších pracovních nabídek. Hlavními důvody jsou především vysoká nezaměstnanost, která neustále vzrůstá, roste i počet uchazečů na jedno volné pracovní místo.⁸⁷

V období od roku 1992 do roku 2006 tvořila migrace uvnitř kraje zhruba 65 % všech migračních pohybů v rámci Moravskoslezského kraje.⁸⁸

Nejdůležitějším centrem, kolem kterého se většina migrace v kraji odehrává, je město Ostrava. Fakt, že Ostrava ztrácí čím dál více obyvatel, je z části ovlivněn procesem suburbanizace (přesun obyvatel, jejich aktivit a některých funkcí z jádrového města do zázemí)⁸⁹ a tak jako na území celé České republiky, je i v Moravskoslezském kraji v převaze migrace na krátké vzdálenosti (většinou obce ve stejném okrese). V období od roku 1992 až do roku 2008 bylo zaznamenáno, že 65 % migrací z Ostravy směřovalo do jiných obcí nebo měst v kraji, 35 % obyvatel se stěhovalo mimo kraj.⁹⁰

S postupem času se zároveň také mění cíle vystěhovalých z Ostravy. Na počátku 90. let patřila mezi nejoblíbenější lokality města Havířov, Frýdek Místek a Hlučín, během dalších let až do roku 2008 byl však v případě Havířova zaznamenán pokles až o 33,5 %. V případě Frýdku – Místku se zájem rozšířil do ostatních obcí v regionu, oblíbené jsou například obce Krmelín nebo Brušperk. V rámci okresu Ostrava patří mezi oblíbené destinace Vratimov, Vřesina, Šenov a Velká Polom.⁹¹

---

⁸⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Migrace v České republice [online]. ČSÚ [2012]. Dostupné z: [http://www.scitani.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/C30027B8B7/\\$File/104035-12k01.pdf](http://www.scitani.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/C30027B8B7/$File/104035-12k01.pdf)

⁸⁷ HRUŠKA, L. *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje*. Ostrava: ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, o.p.s., 2012. 88 s. ISBN 978-80-904810-6-0.

⁸⁸ Ivan, I., Tvrďý, L. (2008): Sociodemografické faktory ovlivňující vzdálenost migrace a její vývoj. Regionální studia. No. 1, Vol. 1, pp. 2-8. Praha. ISSN 1803-1471.

⁸⁹ SUBURBANIZACE: CO TO JE A JAKÉ MÁ PODOBY?. OUŘEDNÍČEK, Martin. *Suburbanizace* [online]. 2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.suburbanizace.cz/01_teorie_suburbanizace.htm

⁹⁰ Ivan, I., Hruška-Tvrďý, L. (2010): Proměna migračních pohybů v Ostravě. In Hruška-Tvrďý, L. et al.: Industriální město v postindustriální společnosti, 1. díl. VŠB – Technická Univerzita v Ostravě, s. 87-101. ISBN 978-80-248-2172-6.

⁹¹ tamtéž

Zaměříme-li se na Ostravu z hlediska přistěhovalectví, opět pozorujeme změny v závislosti na období, v kterém na přistěhovalectví nahlížíme. V počátku 90. let bylo téměř 70 % obyvatel přistěhovalých do Ostravy z kraje Moravskoslezského, v roce 2008 už se jednalo pouze o 55 %, zbývající procenta tvořili obyvatelé přistěhovalí z jiných krajů ČR. S ohledem na zmíněná fakta tedy pozorujeme trend pozvolného snižování stěhování obyvatel z Moravskoslezského kraje do Ostravy. Od počátku 90. let nastal pokles zhruba o 25 %.⁹²

Poslední data týkající se migrace cizinců do Moravskoslezského kraje jsou z roku 2011, a na jejich základě můžeme usoudit, že ve srovnání s ostatními kraji ČR patří Moravskoslezský mezi oblíbené destinace cizinců.⁹³

V roce 2011 žilo na území kraje celkem 22 786 cizinců, většina čítající 14 162 osob patřila k mužskému pohlaví.⁹⁴

V kapitole o migraci cizinců do Moravskoslezského kraje budeme vycházet především z údajů z roku 2006, které jsou obsaženy v ročence *Cizinci v regionech ČR*. V roce 2005 žilo v kraji celkem 19 337 osob, z toho 12 696 bylo mužského pohlaví, Moravskoslezský kraj má ze všech krajů ČR nejnižší podíl žen mezi cizinci. Oproti roku 2011 můžeme pozorovat nárůst zhruba o necelé tři tisíce obyvatel.⁹⁵

Cizinci v kraji tvořili v roce 2005 celkem 1,6 % celkového počtu obyvatelstva a 55,8 % mělo na území kraje trvalý pobyt. V porovnání s ostatními kraji se jedná o poměrně vysoké číslo. Zbývající procenta tvořili cizinci s dlouhodobým pobytem nad 90 dnů a více než 70 % z nich mělo pobyt především za účelem zaměstnání.⁹⁶

Většina cizinců rovněž patřila mezi ekonomicky aktivní obyvatele (14 017), s čímž souvisí také fakt, že 86,6 % cizinců patřila do věkové skupiny 15-64 let (produktivní složka), za zajímavý můžeme považovat fakt, že má Moravskoslezský kraj největší podíl cizinců ve věku nad 65 let (7 %).⁹⁷

---

⁹² Ivan, I., Hruška-Tvrdý, L. (2010): Proměna migračních pohybů v Ostravě. In Hruška-Tvrdý, L. et al.: *Industriální město v postindustriální společnosti*, 1. díl. VŠB – Technická Univerzita v Ostravě, s. 87-101. ISBN 978-80-248-2172-6.

⁹³ *Cizinci v regionech ČR*. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

⁹⁴ Cizinci. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/cizinci-xt>

⁹⁵ *Cizinci v regionech ČR*. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

⁹⁶ tamtéž

⁹⁷ tamtéž

Z pohledu účelů, za kterými do kraje cizinci přichází, musíme opět cizince rozdělit na ty s trvalým pobytem a na cizince s dlouhodobým pobytem nad 90 dnů. U první skupiny převládá jako hlavní účel pobytu sloučení rodiny (76 %), jako druh účel je uváděno usídlení (22 %). Druhá skupina cizinců pak přijíždí především za účelem zaměstnání (72 %), podnikání na živnostenské oprávnění (14 %) a také za účelem studia a praxe (6 %).⁹⁸

Nejčetnější menšinou na území kraje je menšina polská. V roce 2005 žilo v kraji 5 807 Poláků, na celkovém počtu cizinců se podíleli 31 %, a porovnáme-li jejich množství v Moravskoslezském kraji s ostatními kraji, žije jich zde nejvíce, celkem 32,6 % všech Poláků žijících v ČR. Hlavním důvodem je především blízkost kraje s polskými hranicemi.⁹⁹

Na druhém místě se nachází menšina slovenská, která ve stejném roce činila celkem 5 511 osob a procentuálně tvořila 28 % z celkového počtu cizinců. Zároveň se také na území kraje nachází třetí největší slovenská menšina v ČR (11,1 % ze všech Slováků bydlících v ČR). Stejně, jako v případě Poláků, můžeme i zde pozorovat jako hlavní příčinu migrace do kraje fakt, že kraj se Slovenskem přímo sousedí.¹⁰⁰

Třetí největší menšinu v kraji tvoří Vietnamci. V roce 2005 žilo v kraji 2 696 Vietnamců a tvořili 14 % z celkového podílu cizinců v kraji, zároveň zde žije 7,3 % všech Vietnamců v ČR. Čtvrtou, nejvýznamnější menšinou, jsou občané Ukrajiny, kterých se na území kraje v roce 2005 nacházelo celkem 1 952, a na celkovém množství cizinců se podíleli 10 procenty. K dalším menšinám patří například občané Ruska, Německa nebo Bulharska.¹⁰¹

Velké rozdíly můžeme nalézt v rozmístění cizinců podle okresů v kraji. V roce 1997 byl neoblíbenějším cílem cizinců v kraji okres Karviná a nastěhovalo se zde 8 467 cizinců, na druhém místě se nachází okres Ostrava - město, ve kterém se usídlilo 7 885 cizinců. Nejméně oblíbenou destinací je pak dlouhodobě okres Bruntál, do kterého se v totožném roce nastěhovalo pouze 738 osob.¹⁰²

---

⁹⁸ *Cizinci v regionech ČR*. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

⁹⁹ tamtéž

¹⁰⁰ tamtéž

¹⁰¹ tamtéž

¹⁰² tamtéž

Podle údajů z roku 2005 došlo ke změně na první příčce a nejvíce cizinců bylo zaznamenáno v okrese Ostrava – město (7 339), následovala Karviná (6 800) a nejméně cizinců stále žilo v okrese Bruntál (678).¹⁰³

Tab. 2.1 Vývoj migrace v MS kraji (2001 – 2006)

Vývoj migrace v MS kraji (2001 - 2006)						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počet obyvatel celkem	1 261 503	1 258 251	1 255 910	1 253 257	1 250 769	1 249 290
Přistěhovalí	4 206	5 517	6 508	5 850	4 983	5 201
Vystěhovalí	6 292	7 101	7 019	7 281	6 657	6 404
Přírůstek stěhováním	-2 086	-1 584	-511	-1 431	-1 674	-1 203
Celkový přírůstek	-3 780	-3 252	-2 341	-2 653	-2 488	-1 479

Zdroj: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje za Moravskoslezský kraj - obyvatelstvo [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/\\$File/msk_1_obyvatelstvo.xls](http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/$File/msk_1_obyvatelstvo.xls)

Tab. 2.2 Vývoj migrace v MS kraji (2007 – 2011)

Vývoj migrace v MS kraji (2007 - 2011)					
	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel celkem	1 249 897	1 250 255	1 247 373	1 243 220	1 230 613
Přistěhovalí	7 350	6 591	4 833	4 458	4 057
Vystěhovalí	7 448	6 661	7 708	8 417	6 572
Přírůstek stěhováním	-98	-70	-2 875	-3 959	-2 515
Celkový přírůstek	607	358	-2 882	-4 153	-4 092

Zdroj: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje za Moravskoslezský kraj - obyvatelstvo [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/\\$File/msk_1_obyvatelstvo.xls](http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/$File/msk_1_obyvatelstvo.xls)

¹⁰³ *Cizinci v regionech ČR*. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

3 Mediální obraz Moravskoslezského kraje a jeho vliv na demografický vývoj (období 2001 – 2011)

Cílem výzkumu bylo zjistit, zda mohou mít média a obraz kraje v nich vliv na směr, jakým se ubírá demografický vývoj obyvatelstva v kraji. Pod pojmem demografický vývoj můžeme rozumět mnoho faktorů, jako například úmrtnost a porodnost obyvatelstva nebo sňatkovost a rozvodovost. Jako hlavní cíl však byl vytyčen vliv médií na migraci v kraji.

Hlavním důvodem je fakt, že vývoj stěhování obyvatelstva v Moravskoslezském kraji patří mezi aktuální a velice palčivé problémy. Jak je již uvedeno v teoretické části práce, čísla, která vyjadřují migrační saldo, jsou v kraji s drobnými výjimkami dlouhodobě záporná a poukazují na alarmující vývoj tohoto faktoru. Moravskoslezský kraj v tomto ohledu patří k nejpostiženějším oblastem České republiky. Z tohoto důvodu je výzkum konkrétněji zaměřen na emigraci, čili stěhování obyvatel ven z kraje a případný vliv médií na tento jev.

Takovýmto vlivem médií se zabývá teorie agenda setting, jež tvrdí, že média jsou schopna nastolovat veřejnou agendu a ovlivňovat výběrem zpráv jednání člověka. „Prvním krokem při ovlivňování veřejného mínění je zajistit, aby téma získalo významnost pro veřejnost, tj. umístit problém či téma do veřejné agendy, takže se na něj zaměří pozornost a myšlenky veřejnosti – a snad i její jednání“.¹⁰⁴

3.1 Metoda výzkumu

Hned v úvodu byly zvoleny tři roky, ve kterých byla podle dat Českého statistického úřadu emigrace z kraje nejvyšší. Bylo čerpáno z období 2001 – 2011 a jako výchozí pro výzkum byly na základě nejvyšší emigrace zvoleny roky **2007** (7 448 vystěhovalých obyvatel), **2009** (7 708 obyvatel) a **2010** (8 417 obyvatel).

Dalším krokem bylo zvolení samotného média, které poslouží jako zdroj informací o případném vlivu. Výzkum se zaměřil na média tištěná, konkrétně novinovou formu. Jednak z důvodu jejich rozšířenosti a dostupnosti, noviny jsou totiž snadno dostupné a mají k nim přístup všichni obyvatelé. Jednak potom díky tomu, že jsou noviny dohledatelné v archivu.

---

¹⁰⁴ MCCOMBS, Maxwell E. *Agenda setting: nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 251 s. ISBN 978-80-7367-591-2.

Články v médiích byly roztrženy do tří kategorií, které by všeobecně mohly na migraci působit nejvíce a jsou v Moravskoslezském kraji, ale také ve zbytku České republiky, obecně vnímány jako největší problémy. Prvním z nich je vysoká **nezaměstnanost**, která je v kraji jedna z nejvyšších v rámci celorepublikového srovnání. Jak se ukázalo i v anketě v žurnalistické části práce, samotní obyvatelé ji vnímají jako nejvážnější nedostatek života v kraji. Jako další zásadní problém, u kterého byla shledána výrazná možnost ovlivnění života v Moravskoslezském kraji, jsou **životní podmínky**.

K životním podmínkám bylo zařazeno především ovzduší, které se kvůli svému špatnému stavu stalo fenoménem Moravskoslezského kraje, a do jisté míry také jeho poznávacím znakem, který je s ním dlouhodobě spjatý. Dále pak budeme pátrat například po člancích informujících o situaci ohledně výstavby bytů a cen nájemného, otázkách bezpečnosti na ulicích, člancích týkajících se hodnocení životní úrovně v kraji obecně, člancích informujících o stavu investic do kraje a možnostech jeho budoucího rozvoje, o výstavbě a rekonstrukcích prostor pro každodenní život, nebo stavech nemocnic a sociálních zařízení.

Třetím faktorem je výše **mezd**. V Moravskoslezském kraji sice mzdy nepatří mezi nejnižší, přesto však mohou mít na migraci rozhodující vliv. Především vezmeme-li v úvahu, že se valná část emigrace z kraje odehrála na ose Moravskoslezský kraj – Praha, protože právě v Praze je výše mezd dlouhodobě nejvyšší.

Každý článek byl ohodnocen znaménky +, - nebo číslicí 0, v závislosti na tom, zda bylo celkové vyznění a tedy i případné působení na čtenáře pozitivní, negativní, nebo neutrální. Jako příklad pozitivního působení uvedeme například článek, který se zmiňuje o klesající nezaměstnanosti. Naopak negativně mohou působit zprávy o tom, že v kraji přibýlo krádeží automobilů, za neutrální bude označen například článek informující o tom, že město nechá prověřit vliv hutních firem na ovzduší v kraji. Předpokládáme, že pokud by měly mít zkoumané informace vliv na emigraci z kraje, musely by u konkrétního tématu (nezaměstnanost, mzdy, životní podmínky) výrazněji převažovat negativně ohodnocené informace nad pozitivními. V případě, že převažují informace ohodnocené pozitivně, nebo se počet pozitivně a negativně ohodnocených článků rovná, není předpokládán vliv těchto informací na emigraci obyvatel z kraje.

3.2 Zkoumaná média

Jak bylo uvedeno výše, zdroje informací pro analýzu pochází z novin. Bylo čerpáno ze dvou deníků – Mladé Fronty Dnes a Moravskoslezského Deníku.

Výběr není náhodný, cílem bylo analyzovat informace jak z média celostátního (MF Dnes), tak z čistě regionálního (MS Deník).

MF Dnes se Moravskoslezskému kraji věnovala převážně v krajské příloze „Moravskoslezský kraj“, v celostátní rubrice se články o kraji vyskytovaly jen zřídka. Zaměříme-li se na informace o kraji v MF Dnes z hlediska témat, jasně převažují kulturní informace (velký prostor věnovaný recenzím koncertů, pozvánkám na kulturní akce, rozhovorům s celebritami a umělci), kriminalistické informace popisující vraždy nebo krádeže, informace týkající se Stodolní ulice, nebo regionálního sportu (především pak fotbalového Baníku Ostrava, který se často umísťoval na přední straně přílohy, nebo hokejovým Vítkovicím). Překvapujícím faktem bylo, že se MF Dnes vyjadřovala ke třem stěžejním tématům analýzy mnohem častěji, než MS Deník, který měl podle našich očekávání mapovat situaci v kraji podrobněji.

MS Deník informacím o zkoumaných tématech nevěnoval příliš velký prostor, překvapivě převažovaly informace celorepublikového charakteru a podobně jako u MF Dnes, byla i v Deníku rubrika „Ostrava“, která dění mapovala podrobněji. Většina informací v této rubrice se však týkala regionálních kulturních akcí, kriminálních případů, velký prostor byl věnován sportu a hlavně Baníku Ostrava. Článků, které by se zaměřovaly na ekonomická témata, bylo překvapivě málo.

V rámci práce byly stanoveny 3 hypotézy, jejichž pravdivost bude na základě výsledků výzkumu potvrzena, nebo vyvrácena.

HYPOTÉZA 1: Mohou mít články z MF Dnes a MS Deníku týkající se nezaměstnanosti vliv na emigraci obyvatel z Moravskoslezského kraje?

HYPOTÉZA 2: Mohou mít články z MF Dnes a MS Deníku týkající se mezd vliv na emigraci obyvatel z Moravskoslezského kraje?

HYPOTÉZA 3: Mohou mít články z MF Dnes a MS Deníku týkající se životních podmínek vliv na emigraci obyvatel z Moravskoslezského kraje?

3.3 Analýza článků o nezaměstnanosti – MF Dnes

Za tři zkoumané roky se nezaměstnanosti v MF Dnes dotklo celkem 82 článků. Jejich ohodnocení je uvedeno v následující Tab. 3.1.

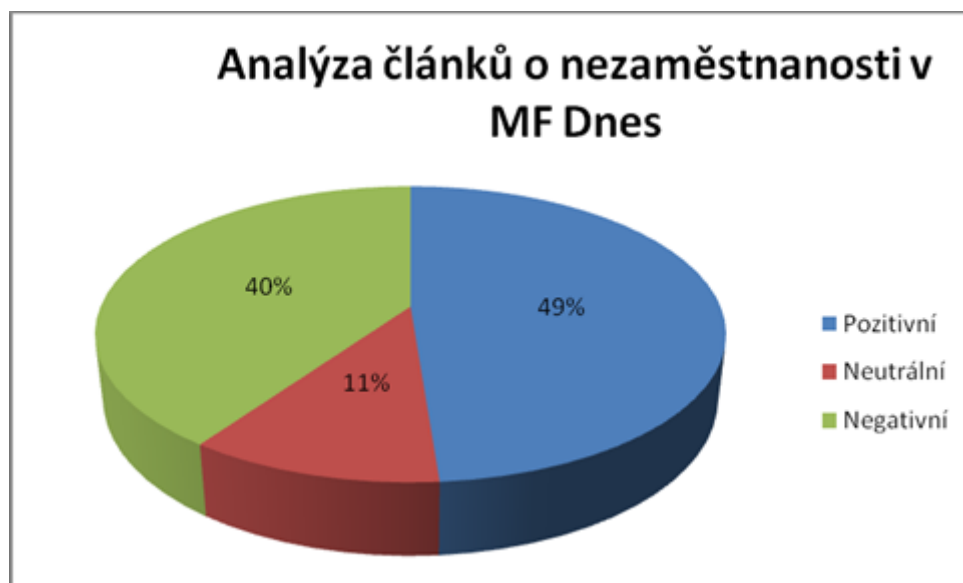
Tab. 3.1 Analýza článků o nezaměstnanosti – MF Dnes

Nezaměstnanost	
Pozitivní	40
Neutrální	9
Negativní	33

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Z tabulky je patrné, že ačkoliv převažuje množství pozitivně informujících článků, nejedná se o výrazný rozdíl. V roce 2007 byla nezaměstnanost v kraji 8,5 %, v roce 2009 pak 9,7 % a v roce 2010 se nepatrně zvýšila na 10,2 %.¹⁰⁵

Graf 3.1 Analýza článků o nezaměstnanosti v MF Dnes

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Pozitivní články tedy tvořily celkově 49 % veškerých zpráv o nezaměstnanosti, negativně se o nezaměstnanosti vyjadřovalo celkem 40 % článků, 11% se vyjadřovalo neutrálně, tak jak je patrné z výše uvedeného grafu 3.1.

¹⁰⁵ Zaměstnanost, nezaměstnanost. Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2013-04-29]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/zamestnanost-xt>

Z uvedených čísel vyplývá, že by zprávy o nezaměstnanosti v MF Dnes neměly mít výraznější vliv na zvýšenou emigraci, protože většina z nich vyzněla pro kraj pozitivně a negativní a pozitivní informace byly takřka v rovnováze.

3.4 Analýza článků o nezaměstnanosti – MS Deník

Moravskoslezský Deník se nezaměstnanosti věnoval o poznání méně, než MF Dnes. Za všechny tři zmiňované roky vyšlo k tomuto tématu celkem 54 článků.

Tab. 3.2 Analýza článků o nezaměstnanosti v MS Deníku

Nezaměstnanost	
Pozitivní	25
Neutrální	5
Negativní	24

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Obdobně, jako v případě MF Dnes, je i zde počet pozitivně a negativně vyznívajících článků takřka totožný, o jediný článek převyšují ty, jež byly ohodnoceny pozitivně, jak je zobrazeno v Tab. 3.2.

Graf 3.2 Analýza článků o nezaměstnanosti v MS Deníku

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Ze zjištěných dat tedy vyplývá, že by ani údaje z Moravskoslezského Deníku neměly mít na emigraci z kraje vliv, jelikož jsou pozitivně i negativně laděné informace téměř v rovnováze.

Zaměříme-li se na negativní zprávy z hlediska jejich síly, byla takřka totožná se silou pozitivních. Například, jestliže tedy pozitivní informace hovořily o poklesu nezaměstnanosti, negativní o jejím zvýšení. O 1 % převažují pozitivně ohodnocené články.

3.5 Analýza článků o mzdách – MF Dnes

Tématu mezd bylo v obou denících věnováno nejméně prostoru. Celkové množství článků, které se jimi zabývají, je výrazně nižší, než je tomu v případě článků o nezaměstnanosti a životních podmínkách. MF Dnes reflektovala problematiku mezd v Moravskoslezském kraji celkem v jedenácti článcích za všechny tři roky, jak je uvedeno v Tab. 3.3.

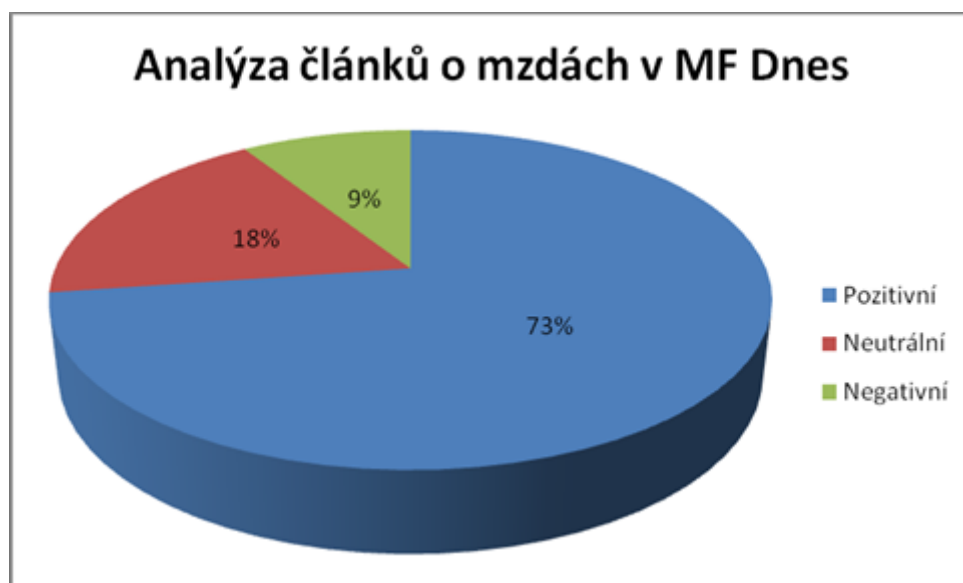
Tab. 3.3 Analýza článků o mzdách v MF Dnes

Mzdy	
Pozitivní	8
Neutrální	2
Negativní	1

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Výrazný podíl na celkovém množství článků o mzdách v MS kraji měly pozitivně informující články. Většina článků informovala o tom, že se průměrná hrubá mzda v kraji zvyšuje.

Graf 3.3 Analýza článků o mzdách v MF Dnes

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Z grafu 3.3 lze vyčíst, že více než 73 % článků hovořilo o tématu mezd pozitivně. Je tedy jasné, že toto téma nemohlo žádného z čtenářů Mladé Fronty Dnes ovlivnit a vést k tomu, aby z kraje emigroval právě kvůli nízké mzdě. Naopak se zdá, že je situace v oblasti finančního ohodnocení zaměstnanců v kraji na dobré úrovni. V teoretické části práce je uvedeno (kapitola 2.3.1 Průměrné mzdy), že je v kraji pátá nejvyšší průměrná hrubá mzda z celé České

republiky. Podle posledních dat Českého statistického úřadu z roku 2012 hovořila o částce 23 577 Kč.

3.6 Analýza článků o mzdách – MS Deník

Stejně jako v případě nezaměstnanosti, i otázce mezd věnoval Moravskoslezský Deník menší prostor, než MF Dnes. Za tři sledované roky publikoval MS Deník celkem sedm článků, jež se tématu mezd dotýkaly. Vše je patrné v Tab. 3.4.

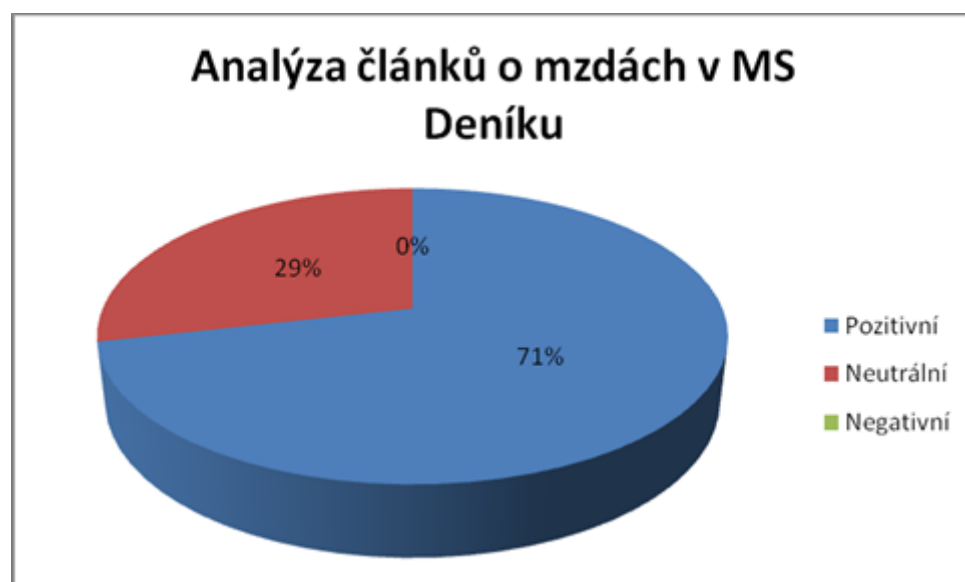
Tab. 3.4 Analýza článků o mzdách v MS Deníku

Mzdy	
Pozitivní	5
Neutrální	2
Negativní	0

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Naprostá většina článků hovoří o sledovaném tématu pozitivně. Zajímavé je, že negativní ohodnocení nezískal ani jeden článek, jak ukazuje graf 3.4. Stejně jako v případě MF Dnes, i v MS Deníku většina článků informovala o tom, že se v Moravskoslezském kraji průměrná hrubá mzda zvýšila, nebo zvyšovat bude.

Graf 3.4 Analýza článků o mzdách v MS Deníku

Zdroj: vlastní výzkum 2013

U Moravskoslezského Deníku můžeme vyloučit, že by se jeho čtenář na základě informací o stavu mezd v Moravskoslezském kraji rozhodl z kraje odstěhovat. Většina, vyjádřená 71 %, naopak o jejich stavu hovořila pozitivně.

3.7 Analýza článků o životních podmínkách – MF Dnes

Téma životních podmínek bylo v Mladé Frontě Dnes zastoupeno největším počtem článků. Tento fakt je dán především tím, že do tématu životních podmínek můžeme zahrnout širší spektrum informací, než do zbývajících dvou témat. MF Dnes se tématu životních podmínek v Moravskoslezském kraji dotkla celkem v 230 článcích, většina z nich se věnovala problému znečištěného ovzduší. Tento problém byl pak podstatně výrazněji reflektován v zimních měsících, kdy jsou hodnoty smogu a poléťavého prachu v ovzduší nejvyšší, což se odrazilo i na celkovém počtu článků. Jejich rozdělení je uvedeno v Tab. 3.5.

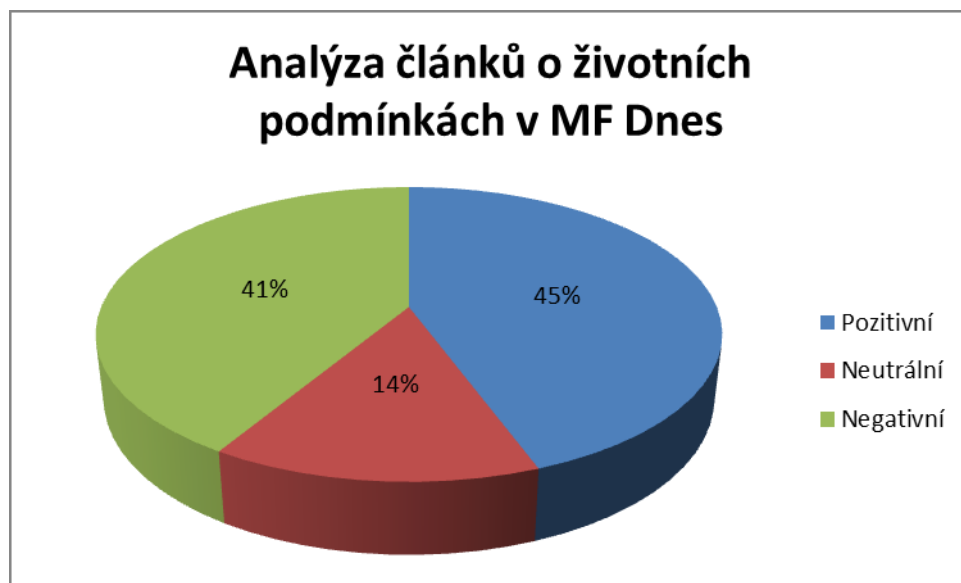
Tab. 3.5 Analýza článků o životních podmínkách v MF Dnes

Životní podmínky	
Pozitivní	102
Neutrální	33
Negativní	95

Zdroj: vlastní výzkum 2013

U analýzy článků týkajících se životních podmínek nastal podobný trend, jako v případě článků o nezaměstnanosti. Pozitivní články sice převažují, ale jejich převaha není příliš výrazná, jak je patrné z grafu 3.5.

Graf 3.5 Analýza článků o životních podmínkách v MF Dnes

Zdroj: vlastní výzkum 2013

V procentuálním vyjádření tedy vidíme, že celkem 45% článků informovalo o daném tématu pozitivně, 41 % mohlo čtenáře ovlivnit negativně. Nastává tedy obdobná situace jako v případě článků o nezaměstnanosti v MS Deníku a je třeba zohlednit faktor síly článků, která však byla přibližně stejná jak u pozitivních, tak u negativních článků. Nepředpokládáme tedy výraznější vliv na čtenářovo rozhodnutí z kraje vycestovat, neboť se oba protipóly případného vlivu pohybují téměř v rovnováze.

3.7 Analýza článků o životních podmínkách – MS Deník

Moravskoslezský Deník věnoval informacím o životních podmínkách podstatně menší prostor, než MF Dnes. Většina článků zahrnutá v tomto tématu se týkala opět tématu ovzduší, MS Deník mj. přinášel každý den report týkající se stavu ovzduší a hodnot poléťavého prachu. K danému tématu bylo zanalyzováno celkem 117 článků, jak je vidět z Tab. 3.6.

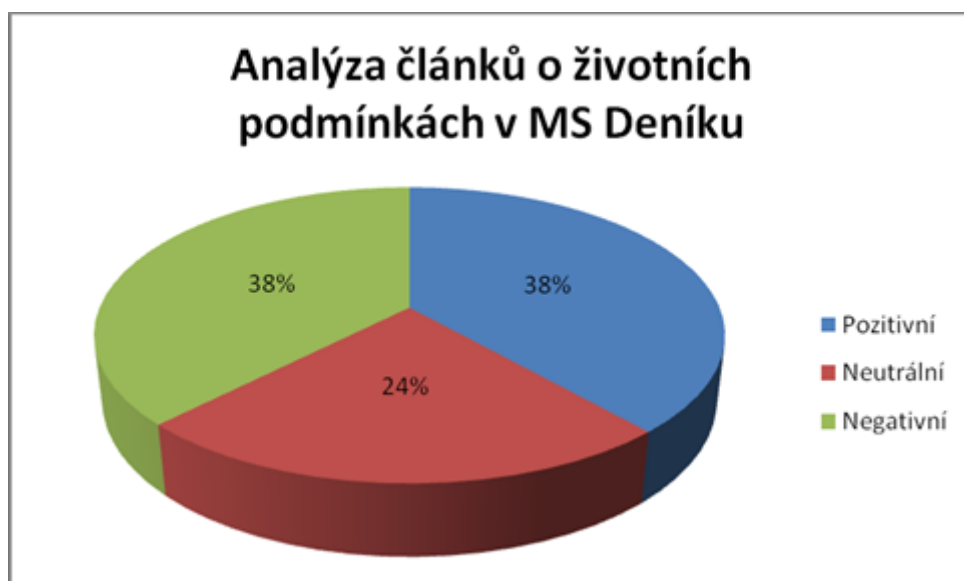
Tab. 3.6 Analýza článků o životních podmínkách v MS Deníku

Životní podmínky	
Pozitivní	45
Neutrální	28
Negativní	44

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Z uvedené tabulky vyplývá, že počet pozitivně a negativně ohodnocených článků je téměř stejný, pozitivní převažují o jediný článek. Procentuální zastoupení je vyobrazeno v grafu 3.6.

Graf 3.6 Analýza článků o životních podmínkách v MS Deníku

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Nahlédneme-li na množství článků týkajících se životních podmínek v MS Deníku z hlediska procentuálního zastoupení, po zaokrouhlení zjistíme, že jak pozitivně, tak negativně ohodnocené články, tvoří každý 38 % z celkového množství článků. Podle výsledků se dá usoudit, že by ani informace z MS Deníku o životních podmínkách v kraji neměly mít výraznější vliv na emigraci z kraje, jelikož se nachází téměř v rovnováze a vážnost jak pozitivních, tak negativních tvrzení, byla totožná (většina pozitivních článků hovořila o zlepšení ovzduší, většina negativních zase o jeho zhoršení). Překvapivé je množství neutrálně ohodnocených článků. Toto množství je patrně dáno charakterem MS Deníku, který jakožto regionální médium přinášel více čistě informativních zpráv o životních podmínkách v kraji.

3.8 Celkový stav pozitivně, neutrálně a negativně ohodnocených článků

Výsledky předchozích analýz potvrzuje také souhrnný graf 3.7, který zahrnuje všechny ohodnocené články, jež byly zanalyzovány.

Graf 3.7 Procentuální zastoupení všech ohodnocených článků

Zdroj: vlastní výzkum 2013

Stejně jako ve většině dílčích grafů, i v tomto grafu, kde jsou porovnány všechny ohodnocené články, převažují pozitivně ohodnocené informace. Tento fakt jen potvrzuje průběžné výsledky, ze kterých vyplývá, že by články z Mladé Fronty Dnes a Moravskoslezského Deníku z let 2007, 2009 a 2010, jež se týkají nezaměstnanosti, neměly mít výraznější vliv na zvýšenou emigraci z Moravskoslezského kraje v těchto letech.

3.9 Shrnutí

V úvodu výzkumu bylo stanoveno několik hypotéz, na které byly v průběhu výzkumu hledány odpovědi.

Hned úvodní hypotézu 1 - *Mohou mít články z MF Dnes a MS Deníku týkající se nezaměstnanosti vliv na emigraci obyvatel z Moravskoslezského kraje?* můžeme na základě výsledků výzkumů vyvrátit. V případě obou zvolených novin procentuálně převažovalo množství pozitivně ohodnocených článků. I v případě, že zohledníme fakt, že počet negativně ohodnocených článků byl v obou případech jen o několik málo nižší, zásadní vliv na emigraci z kraje by nastal pouze tehdy, bylo-li by negativně ohodnocených článků výrazně více.

Následující hypotézu 2 - *Mohou mít články z MF Dnes a MS Deníku týkající se mezd vliv na emigraci obyvatel z Moravskoslezského kraje?* můžeme rovněž vyloučit, a to na základě nejednoznačnějších výsledků ze všech tří oblastí. Jak v Mladé Frontě Dnes, tak v Moravskoslezském Deníku, obdrželo pozitivní ohodnocení více než 70 % všech článků. S ohledem na tento fakt můžeme konstatovat, že informace o mzdách v kraji nemají vliv na počet obyvatel vystěhovalých z Moravskoslezského kraje.

Výsledky týkající se hypotézy 3 - *Mohou mít články z MF Dnes a MS Deníku týkající se životních podmínek vliv na emigraci obyvatel z Moravskoslezského kraje?* dopadly obdobně jako u hypotézy 1. Můžeme ji tedy vyvrátit, i když ne tak jednoznačně, jako hypotézu 2. Pozitivně ohodnocené informace sice mírně převažovaly, přesto byl počet pozitivně i negativně ohodnocených článků téměř vyrovnaný. I s ohledem na tuto informaci však můžeme tvrdit, že by informace o životních podmínkách z obou dvou analyzovaných médií neměly mít zásadní vliv na emigraci obyvatel z Moravskoslezského kraje.

4 Využití řešené problematiky v médiích

V této části budu aplikovat řešenou problematiku do médií skrz čtyři žurnalistické útvary – úvodník, anketu, rozhovor a recenzi. Pro volitelnou recenzi jsem se rozhodl z důvodu, že mě baví ze všech nabízených variant nejvíce a jsem nadšený čtenář recenzí týkajících se kultury a zábavy.

4.1 Úvodní článek

O smutném kraji, co chytne za srdce.

Foto: Archiv Reflex.cz

Život v Moravskoslezském kraji není žádná pohádka. Ví to celá republika a ví to i samotní obyvatelé. I přes to je jasné, že je v každém z nás zakořeněný podstatně větší kus patriotismu, než je tomu v případě ostatních krajů.

Máme Baník, jsme Ostrava černá, rázovitý kraj, ze srdcí nám promlouvá bard Jaromír Nohavica (který by se v případě odtržení kraje od republiky dozajista stal naším králem), jsme upřímní, a žádný problém není na tolik velký, abychom jej nemohli zapít v hospodě u vychlazeného Ostravaru. Občas se však zdá, jako by kraj každý den procházel zkouškou trpělivosti. Dusí nás extrémně špatné ovzduší, sílu do života nám bere vysoká nezaměstnanost, financí se dostává pomálu a páni z Prahy ne a ne zasáhnout. A tak je to tu se vším. Možná proto některé z nás opouští síly a než aby bojovali, zvolí cestu jednodušší – z kraje se odstěhují.

Hnus, špína, smog, socky

Příkladem takového člověka je Denis Drahoš, povoláním učitel: „*Já už jsem se odstěhoval. Není robota, hnus, špína, smog, socky a urbanismus na nic.*“ A nebyl sám, velká část respondentů odpověděla v podstatě stejně – je zde málo práce, nedostatečné kulturní vyžití a ovzduší je otřesné. S ovzduším to ale není tak jednoznačné, jak tvrdí Ivan Šotkovský z katedry regionální a environmentální ekonomiky VŠB: „*Přes určité složité poměry bych příliš nedával váhu negativům spojených s horším životním prostředím. Často se to tak děje, ale není to určující ani klíčový prvek z pohledu negativního migračního salda.*“ Tomu ale

odporují slova Jiřího Kerna z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Ostravské univerzity, který se naším krajem a jeho problematikou dlouhodobě zabývá.: *„Je lehce domyslitelné, proč se lidé stěhují – vadí jim životní prostředí, vadí jim málo pracovních příležitostí, vadí jim otázka bezpečnosti.“*

Industriální kouzlo

Na druhou stranu se najdou i tací, kteří v nedostatecích kraje vidí určitý zvláštní druh krásy, něco, čím si je kraj získal, a díky čemu je jedinečný. Skoro se zdá, jakoby měl kraj zvláštní, kouzelnou moc. V některých lidech probouzí speciální druh lásky k místu svého bydliště. To se projevuje především u obyvatel, kteří v kraji žijí delší dobu. *„V našem regionu se mi líbí a myslím si, že tady patřím. Jedním z hlavních důvodů je, že mi vyhovuje mentalita zdejších lidí.“*, tvrdí obyvatel Ostravy, Jan Turanský. Můžeme tedy říci, že je pohled na život v kraji silně subjektivní záležitostí, zkrátka ne každý upřednostňuje zvláštní romantiku industriálního regionu.

Vysoká emigrace jako hrozba do budoucna

Ti, kteří ji neupřednostňují, se bohužel zasluhují o neblahou statistiku, která se týká stěhování obyvatel z kraje. Právě Moravskoslezský kraj patří mezi ty, jež se „pyšní“ jednou z nejvyšších emigrací, a aby toho nebylo málo, jedná se především o mladé, vystudované lidi. O ty, kteří by měli stát u pokládání základů budoucího vývoje kraje. Absolventi škol nevidí důvod, proč v kraji zůstat i po ukončení studia a většinou se shodují na tom, že v jiných krajích a především v Praze, budou mít na trhu práce daleko větší uplatnění a zároveň lepší platové ohodnocení. *„Ostrava je díra bez větších pracovních příležitostí.“*, tvrdí svérázně Petra Plintová, studentka původem z Karviné.

Kraj jde proti zažitým stereotypům

Jisté však je, že se kraj mění a dělá vše pro to, aby se situace změnila. Zažité stereotypy o tom, jak se u nás těží uhlí nebo většina obyvatel pracuje jako horníci, už pomalu berou za své. V porovnání s obdobím někdy před deseti až patnácti lety, výrazně přibýlo zeleně, dochází k výstavbě nových zařízení všeho druhu a nápaditá je také přestavba unikátních průmyslových komplexů na kulturní areály a galerie. Za vše hovoří například přeměna bývalého plynojemu ve Vítkovicích na multifunkční halu Gong, nově vzniklý komplex obchodů, kanceláří a bytů na území bývalé Karoliny, nebo využití bývalého dolu Landek jako netradičního místa pro konání koncertů a výstav. V tomto ohledu je jasně patrná snaha města

ukázat, že jak celý kraj, tak jeho centrum – Ostrava, skrývá mnohem více tváří, než si zbytek republiky vůbec myslí. Pro velkou část národa je totiž Ostrava dlouhodobě krajem horníků, špíny a uhlí. Podobný názor má na Ostravu také Filip Dvořáček z Prahy: *„Když se řekne Ostrava, vybaví se mi hlavně hornictví a těžba uhlí, taky trochu směšný přízvuk a asi drsnější podmínky k životu, než třeba u nás v Praze.“*

Je tedy jen na samotných obyvatelích, aby zhodnotili, zda je právě pro ně Moravskoslezský kraj tím pravým místem k životu. Ne každého se vysoká nezaměstnanost týká, podle všeho kraj směřuje k lepším časům a bourá stereotypy. Když se mu podaří vypořádat se s problémy ekonomického rázu a bude pokračovat v nastolených změnách, může se počet emigrujících obyvatel do budoucna snižovat.

4.2 Interview

Exodus pod rouškou smogu aneb proč utíkáme z kraje

Foto: unipo.sk

Téma emigrace patří mezi jednu z nejožehavějších otázek, která v současné době trápí Moravskoslezský kraj. Její míra se neustále zvyšuje a v rámci České republiky patří kraj mezi vůbec nejpostiženější oblasti. O tom, kde je původ tohoto trendu a co se může stát, když se na daný problém bude jen nečinně přihlížet, jsem si povídal s prof. Ing. Jiřím Kernem, CSc. z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Ostravské univerzity, který se naším krajem a jeho problematikou dlouhodobě zabývá.

Jak byste obecně popsal vývoj životních podmínek v kraji a jaká je jejich současná podoba?

V první řadě je třeba si říct, že podmínky v kraji se liší podle jednotlivých okresů. Součástí kraje je například Bruntál, a jeho životní podmínky jsou zásadně odlišné od těch, které jsou například v Ostravě nebo Karviné.

Zeptám se tedy jinak: Kterou z oblastí běžných životních podmínek považujete za neproblémovější?

Z tohoto hlediska se jedná především o špatné životní prostředí, ovzduší, ale čistota vody.

A jak je na tom Moravskoslezský kraj ve srovnání se zbytkem České republiky?

Pokud jde o životní prostředí, je na tom kraj zřejmě nejhůře v celé republice. Za jistých okolností můžeme říct, že i v celé Evropě se najde jen málo tak znečištěných regionů. Mezi deseti nejvíce znečištěnými městy ČR v roce 2011 bylo sedm z našeho kraje. To je jeden velký a zásadní problém životních podmínek v kraji.

A kromě špatného ovzduší?

Druhým největším problémem je problematika zaměstnanosti a nezaměstnanosti. V kraji je snad největší nezaměstnanost v republice, konkurovat by mohl snad jen Ústecký kraj.

Lze tedy říci, že tyto dva jevy mají největší vliv na vysokou emigraci z kraje...

Kraj má vůbec největší počet obyvatel, kteří emigrovali do jiných regionů, v minulých letech dokonce 4%. Zdá se, že jsme jediný kraj s pasivní bilancí migrace. Je lehce domyslitelné, proč se lidé stěhují. Ano, vadí jim životní prostředí, vadí jim málo pracovních příležitostí, vadí jim otázka bezpečnosti.

A který z těchto problémů ovlivňuje občany více, dá-li se to určit?

Faktem je, že v krátkodobé perspektivě, a lidé přemýšlejí krátkodobě, je pro ně největším problémem nezaměstnanost. Lidé chtějí především práci, když mají práci, mají peníze a mají i větší klid. A to je velký problém, byť se do Ostravy investují spousty peněz, míst je stále málo. Lidé potřebují práci, lepším životním prostředím se nenasytí.

Jaký má podle vás vysoká emigrace dopad na kraj?

Největším problémem je, že emigrují především mladí lidé, vzdělání, ti, kteří by měli kraj posouvat kupředu, odchází lidé, na kterých se dá stavět.

Předpokládám, že tenhle problém pocítí kraj až v budoucnu...

To je právě to, nepocítíme to teď, ale lidé, vzdělání lidé, na kterých by se mělo stavět, tady zkrátka nebudou. S tím souvisí i trochu podivné negativum kraje – špatný stav školství. Pokud jde o školská zařízení, nejsme na tom nejhůře, ale jejich výkonnost je špatná. Děti nejsou připraveny tak, jako v jiných regionech.

Jaké jsou podle vás příčiny tohoto stavu?

Je tu spousta vyčleněných lokalit, nejen romských, spousta bezdomovců...Lidi si u nás ještě neuvědomili, že vzdělání je to nejdůležitější. Táta s mámou doma říkají „Sakra mi potřebujeme práci, za co ti máme vzdělání platit?“.

Chápu-li to správně, mají životní podmínky v kraji velký vliv i na výchovu dětí v rodinách...

Ano, přesně tak. Můžeme říct, že souhrn životních podmínek ovlivňuje všechno, ale spíše v dlouhodobější perspektivě.

V úvodu jste jako další faktor, který život v kraji ovlivňuje, zmínil bezpečnost. Jak jsme na tom v otázce bezpečných ulic?

Bezpečnost je na velice špatné úrovni a lidé to vnímají, mají strach chodit v noci venku a konkrétně v Ostravě je spousta vyloučených lokalit, kterým se lidé záměrně vyhýbají.

Co by podle vás mohlo zastavit, nebo alespoň snížit, vysoký odliv obyvatel?

Základem je vypořádat se s onou nezaměstnaností a špatnými přírodními podmínkami. Kraj tedy může investovat do rozvoje nových pracovních míst, vytvořit podmínky pro podnikání. Druhou věcí je nekompromisně tlačit na minimálně nezhoršování životního prostředí, pokud možno i zlepšování, a k tomu využívat veškerých dostupných nástrojů.

Troufáte si odhadnout, jaké konkrétní dopady může mít dosavadní vývoj emigrace na budoucnost kraje, řekněme, určitou prognózu do budoucna.

To se nedá přesně říci. Může se postupně snižovat HDP, mohou scházet kvalifikovaní lidé pro moderní výrobu, budou se vyprazdňovat byty a hrozí, že je obsadí nepřizpůsobivé obyvatelstvo, ale to se pohybujeme na úrovni úvah a spekulací.

Nehrozí kraji úplné vylidnění?

V současné době určitě ne, jak jsem říkal, nyní je migrace okolo 4 %, výrazněji znát by bylo až třeba 10 % a to by trvalo hodně dlouho.

Děkuji za rozhovor

4.3 Recenze

Zkostnatělí Andělé aneb zábava pro širokou veřejnost

Amerika má Grammy, Britové předávají Mercury prize, česká Akademie populární hudby uděluje Anděla. Andělé 2007 prošli zásadní změnou. Od roku 2007 "emigrovali" do Prahy a tam už také trvale zůstali. Stejně jako řada nadějných lidí, kteří odešli z Ostravska a snaží se svou kariéru budovat v našem hlavním městě. Dosavadní místo Andělů, Ostravskou ČEZ Arénu, tak trvale nahradila O2 Aréna v Praze. Hned při startu změny se logicky nabídl dvě otázky, jak pořadatelé obstáli a neztratili Andělé něco ze svého kouzla?

O kouzlu se zmiňuji z toho důvodu, že je přesně tím, co se mi dralo na mysl v souvislosti s minulým ročníkem 2006. ČEZ Aréna poskytla cenám opravdu výborné zázemí a celý večer ovládla zvláštní atmosféra soudružnosti a přátelství. Je možné, že se mě podobný pocit jímá jen proto, že jsem rodilý Ostravan, a tak mi kapka slezského patriotismu, která ochutila celý minulý přenos, vůbec nevadila. Právě naopak.

Na místě je tedy očekávané porovnání atmosféry obou ročníků. Ano, je pravdou, že Andělé dostali s Prahou zcela nový rozměr. Ke slovu se dostala mnohem výraznější a propracovanější pódiová grafika a efekty, samotné pódium bylo znatelně prostornější a efektně působila i vizualizace Andělů promítaná na strop haly. Nicméně, nemohu se zbavit pocitu, že na rozdíl od ČEZ Arény, neměl stadion hokejové Slavie onoho „přátelského ducha“. Show působila neosobně a poměrně stroze. V tomto ohledu byl jediným světlým aspektem moderátor **Richard Krajčo**, který, stejně jako v minulém ročníku, odvedl svou práci na výbornou, zachránil několik situací s náběhem k trapnosti a pohotovými reakcemi a žerty baval celou halu.

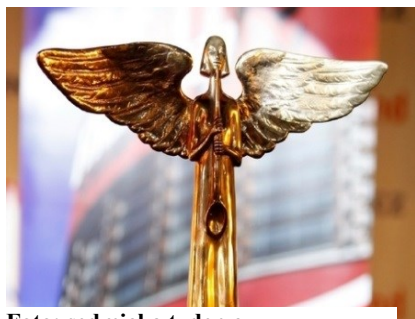

Foto: sedmicka.tyden.cz

Největší slabinou celé myšlenky Andělů a, pokud aplikujeme i trochu širší měřítko - celé české hudební scény, je její „zkostnatělost“. Jak je možné, že na vyhlášení vystoupily v podstatě stejné osobnosti jako v roce 2006? **Petr Janda, Karel Gott, Petr Kolář** nebo **Lucie Bílá**... Všechna tato jména odsuzují Anděly k tomu, aby byli navždy cenou pro „širokou veřejnost“. Pro ty ostatní, kteří se hudbou zabývají hlouběji, zůstanou jen další televizní show ve stylu Silvestrů z Václaváku. Pro svá tvrzení mám spoustu důkazů,

namátkou nominace **Víti Starého** z kapely **Mandrage** hudební osobností roku, stále se opakující nominace za nejlepší kapelu (**Monkey Bussines**, **Kryštof**), nebo vystoupení vyhaslé **Heleny Zet'ové** s rapperem **Gipsym**. Snaha o žánrovou pestrost je zřejmá, většinou ale ztroskotala na výběru konkrétních interpretů a z něj plynoucí přílišné snaze hnát se za komerčním úspěchem. Na druhou stranu, je třeba uznat, že pořadatelé musí vyhovět desítkám sponzorů (viz předávání cen zástupci sponzorských firem), a tomu i nominovaní a vystupující odpovídají. Tím opět narážím na zmiňovanou slabinu celkové myšlenky Andělů. Jestliže budou každý ročník svými koncerty obohacovat stále stejní vystupující a ceny vyhrávat totožní interpreti, stanou se z Andělů druzí **Slavíci**, ke kterým mají už dnes docela blízko.

Galavečer předávání Andělů za rok 2007 dopadl po pořadatelské a technické stránce poměrně dobře. Vítěze jednotlivých kategorií hodnotit nebudu, ale z dosavadního textu bude nejspíš všem čtenářům jasné, jak mně osobně výsledky uspokojují. Nad čím by se však komise, která určuje vítěze a nominované, měla skutečně zamyslet, je směr, kterým se chtějí ceny ubírat.

Na závěr si dovolím menší shrnutí a výhled do budoucna. Pokud během každého vyhlašování vystoupí **Lucie Bílá**, ceny budou předávat zástupci sponzorských firem, a nominace interpretů budou plynout jen z určité setrvačnosti a faktu, že o nich zrovna píše bulvární deníky, ztratí Andělé kredit (jestli v současnosti vůbec nějaký mají), a budou převálcováni nováčky. Možná to zní příliš kriticky, ale upřímně, jaký je dnes mezi těmito dvěma relacemi rozdíl?

Jakub Šponer

4.4 Anketa

Zeptali jsme se těch nejpovolanějších, samotných obyvatel Moravskoslezského kraje, **zda někdy uvažovali o tom, jestli se z kraje odstěhují.**

Vendula Švrčinová, 22 let, studentka

Ano, já bych se odstěhovala, například do Prahy, je tam lepší a jednodušší pracovní uplatnění. U nás je sice bohaté kulturní a sportovní vyžití a vše je celkem blízko, ale v kraji je málo pracovních míst a hrozné ovzduší.

Irina Vančická, 40 let, překladatelka

Neuvažuji o tom, protože různá stěhování už mám asi za sebou, ale nikdy neřekněte nikdy. Řekla bych, že kraj není obecně moc zajímavý z hlediska podnikání, práce, ekologie a mentality. Asi bych kraj nedoporučovala nikomu, kdo má na výběr a chce se někam stěhovat. Já osobně tady ale mám určitý statut, známosti, pěkné bydlení, práci, výhody díky životu v malém městě, protože třeba v Praze bych byla jako tlumočnice ztracená a neštěkl by po mě ani pes. Navíc je tady vše blízko. A ty hory!

Denis Drahoš, 35 let, učitel

Já už jsem se odstěhoval. Není robota, hnus, špína, smog, socky a urbanismus na nic. Jediná pozitiva jsou příhraniční poloha a hory.

Marie Randová, 43 let, zásobovačka

Mě nikdy nenapadlo, že bych se z kraje odstěhovala, líbí se mi tady. Máme tu hory, lesy, krajina není tak placatá jako třeba u Olomouce, tam se mi nelíbí vůbec. Třeba špatný vzduch je skoro v celé ČR, nejen tady. Určitě jsou kraje, které jsou na tom hůře, u nás je spousta kulturních akcí i památek. Líbí se mi i Ostrava jako taková, má své historické části.

Martin Pracný, 20 let, student

Ano odstěhoval bych se, protože je tu nízká kvalita životní úrovně a nízká inteligence spoluobčanů, nehledě na agresivitu a negativistický přístup k životu a málo práce. Drží mě tu jen osobní vztah k místu narození, jinak mě nic nenapadá.

Jan Turanský, 46 let, policista

Kdybych se odstěhoval, tak jediné za prací. Jinak se mi v našem regionu líbí a myslím si, že tady patřím. Jeden z hlavních důvodů je, že mi vyhovuje mentalita zdejších lidí. Vím, že je v regionu vyšší nezaměstnanost a denně se setkávám s lidmi, kteří jsou nezaměstnaní, ale mně osobně se vnitřně nedotýká.

Danuše Blahutová, 65 let, důchodkyně

Neodstěhovala, mně se tady u nás líbí. Mám tu vše, co potřebuji, u domu velkou zahrádku a obchod hned za rohem. V mém věku už bych se stejně nestěhovala a jsem tady zvyklá.

5 Závěr

Cílem této práce bylo zjistit, zda může mít mediální obraz Moravskoslezského kraje v Mladé Frontě Dnes a v Moravskoslezském Deníku vliv demograficky vývoj obyvatelstva v kraji, konkrétně na vysokou emigraci.

Podle výsledků výzkumu můžeme konstatovat, že by informace z obou médií neměly mít na tento jev zásadní vliv. Většina analyzovaných článků totiž pro kraj hovoří pozitivně, a i když se u některých témat pozitivně a negativně ohodnocené články téměř rovnaly, váha a závažnost sdělení byla u obou protipólů téměř stejná. Mediální obraz Moravskoslezského kraje v obou denících tedy v konečném součtu vnímáme spíše jako takový, který by neměl čtenáře zásadněji ovlivňovat.

Přesto je pro kraj velice důležité, aby se převážně problémy nezaměstnanosti a životních podmínek do budoucna zabýval a stanovil jejich vyřešení jako prioritu. Už jen ze samotné žurnalistické ankety je patrné, že mezi občany vládne obrovská nespokojenost se stavem pracovních míst a téměř každý z oslovených vyjádřil nevoli v souvislosti se špatným stavem ovzduší.

Podle čísel o nezaměstnanosti z Českého statistického úřadu, která byla zjištěna v rámci teoretické části práce, už se kraj nachází na druhé příčce mezi všemi kraji v ČR. Tento problém je navíc umocňován tím, že se z kraje stěhují mladí lidé, kteří by naopak měli kraj táhnout kupředu, a kteří by měli pokládat základ moderního vývoje kraje do budoucna. Moravskoslezskému kraji reálně hrozí, že pokud neinvestuje více prostředků do tvorby nových míst a nezasadí se o očistu kraje, emigrace bude nezadržitelně růst dále.

Jakožto rodilému Ostravanovi mi práce přinesla spoustu nových informací a pomohla trochu více se seznámit s vývojem Moravskoslezského kraje, jeho charakterem a vším, co život v něm ovlivňuje. Zároveň mi osvětlila problémy, které jsem doposud nevnímal jako zásadní. Jelikož i já patřím do kategorie mladých a studentů, kteří svou budoucnost teprve plánují, vezmu při dalších rozhodnutích některé ze zjištěných informací v potaz.

Seznam použité literatury

Odborné knihy a publikace

KALIBOVÁ, Květa. *Úvod do demografie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2001. 52 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-246-0222-9

Moravskoslezský kraj - kraj příznivý pro podnikání. [Ostrava]: Moravskoslezský kraj, Krajský úřad, [2005]. 22 s. ISBN 80-239-6887-4.

HRUŠKA, L. *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje*. Ostrava: ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, o.p.s., 2012. 88 s. ISBN 978-80-904810-6-0.

JUREČKA, Václav a kol. *Makroekonomie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 332 s. Expert. ISBN 978-80-247-3258-9.

Trh práce 2011 v Moravskoslezském kraji. Praha: Český statistický úřad, 2012. 30 s. ISBN 978-80-250-2188-0.

PAVLÍK, Zdeněk a Květa KALIBOVÁ. *Mnohojazyčný demografický slovník: Český svazek*. 2. vyd. Praha: Česká demografická společnost, 2005. ISBN 80-239-4864-4.

HOLMAN, Robert. *Transformace české ekonomiky: v komparaci s dalšími zeměmi střední Evropy*. Vyd. 1. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2000. 106 s. Ekonomika, právo, politika. ISBN 80-902795-6-2.

BARTOŇOVÁ, Dagmar et al. *Demografická situace České republiky: proměny a kontexty 1993-2008*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 238 s. ISBN 978-80-7419-024-7.

Cizinci v regionech ČR. Vyd. 1. Praha: Český statistický úřad, 2006. 143 s. Souborné informace; roč. 2006. ISBN 80-86878-48-1.

Ivan, I., Hruška-Tvrdrý, L. (2010): *Proměna migračních pohybů v Ostravě*. In Hruška-Tvrdrý, L. et al.: *Industriální město v postindustriální společnosti*, 1. díl. VŠB – Technická Univerzita v Ostravě, s. 87-101. ISBN 978-80-248-2172-6.

Ivan, I., Tvrdrý, L. (2008): *Sociodemografické faktory ovlivňující vzdálenost migrace a její vývoj*. Regionální studia. No. 1, Vol. 1, pp. 2-8. Praha. ISSN 1803-1471.

MCCOMBS, Maxwell E. *Agenda setting: nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 251 s. ISBN 978-80-7367-591-2.

Elektronické zdroje

Charakteristika Moravskoslezského kraje. *Český statistický úřad* [online]. 2013, 24.1.2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_moravskoslezskeho_kraje

Meziokresní srovnání vybraných ukazatelů v Moravskoslezském kraji v roce 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2013, 9.4.2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/meziokresni_srovnani_vybranych_ukazatelu_v_moravskoslezskem_kraji_v_roce_2012

Charakteristika okresu Ostrava-město. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_ostrava_mesto

Charakteristika okresu Bruntál. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_bruntal

Charakteristika okresu Frýdek-Místek. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_frydek_mistek

Charakteristika okresu Opava. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_opava

Charakteristika okresu Nový Jičín. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_novy_jicin

Charakteristika okresu Karviná. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 18.6.2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_karvina

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2012 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B63/\\$File/80101112.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B63/$File/80101112.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2010 [online]. ČSÚ [31. 7. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/\\$File/80136411.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/zakladni_tendence_demografickeho_socialniho_a_ekonomickeho_vyvoje_moravskoslezskeho_kraje_v_roce_2010/$File/80136411.pdf)

Odvětvový profil kraje: Odvětvová struktura Moravskoslezského kraje. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://podnikatel.kr-moravskoslezsky.cz/profil_kraje.html

Hlavní průmyslové zóny. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://podnikatel.kr-moravskoslezsky.cz/prumyslove_zony.html

Doprava. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/doprava.html>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vývoj lidských zdrojů v Moravskoslezském kraji v letech 2000 až 2009 (vybrané kapitoly) [online]. ČSÚ [31. 12. 2010]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/EE003430EA/\\$File/80136310a1.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/EE003430EA/$File/80136310a1.pdf)

O demografii. *Demografie* [online]. 2004 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z:
http://www.demografie.info/?cz_zdrojesoucsvg=

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje za Moravskoslezský kraj - obyvatelstvo [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:
[http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/\\$File/msk_1_obyvatelstvo.xls](http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xt/$File/msk_1_obyvatelstvo.xls)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje o zdravotnictví podle krajů v roce 2011 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:
[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4AB9/\\$File/10111221101.xlsz](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4AB9/$File/10111221101.xlsz)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Předškolní a základní vzdělávání podle krajů ve školním roce 2011/2012 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:
[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B1D/\\$File/10111220101.xls](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B1D/$File/10111220101.xls)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vzdělávání ve středních školách podle krajů ve školním roce 2011/2012 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:
[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B83/\\$File/10111220102.xls](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4B83/$File/10111220102.xls)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Veřejné a soukromé vysoké školy podle krajů v roce 2011 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:
[http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4BC5/\\$File/10111220104.xls](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/AA003E4BC5/$File/10111220104.xls)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vybrané údaje za Moravskoslezský kraj - kultura [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z:
https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CDkQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.czso.cz%2F%2Fkrajedata.nsf%2Foblast2%2Fkultura-xt%2F%24File%2Fmsk_kultura.xls&ei=J5pUUcK4Gsiq4AS1-YCoAw&usg=AFQjCNHGXcd-W8PPTHGhfud85KttUOPQRQ&sig2=7gyZsHhvLFhH3e7SeLqG1Q&bvm=bv.44442042,d.bGE

Cestovní ruch. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z:
<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cr.html>

Nakupování. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/nakupovani.html>

Průměrná mzda v Moravskoslezském kraji v 1. až 4. čtvrtletí 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z:
http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/prumerna_mzda_v_moravskoslezskem_kraji_v_1_az_4_c_tvtletu_2012

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Koncepce výběru a zpracování statistických údajů spojených s migrací a integrací cizinců na území ČR [online]. ČSÚ [duben 2010]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E002F332D/\\$File/Koncepce_stat_udaju_2010.doc](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/5E002F332D/$File/Koncepce_stat_udaju_2010.doc)

RICHTERMOCO VÁ, Tamara. Migrace v České Republice, její klady a zápory. In: *Migrace v České Republice, její klady a zápory* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.oberig.cz/_ftp/pdf/Migrace%20v%20CR.pdf

KASTNER, Quido. Osídlování českého pohraničí od května 1945. In: *Osídlování českého pohraničí od května 1945* [online]. 2008 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.senftenberg.cz/articles/081102_Osidlovani_ceskeho_pohranici/Kastner-Osidlovani_ceskeho_pohranici_od_května_1945-www-soc-cas-cz.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vnitřní stěhování podle typu stěhování v letech 1960 - 2011 [online]. ČSÚ [duben 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/B5001FC4D1/\\$File/4032120901.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/B5001FC4D1/$File/4032120901.pdf)

Cizinci: Počet cizinců. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_pocet_cizincu

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Cizinci podle pohlaví a věku k 31. 12. 2011 [online]. ČSÚ [31. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0A004C106A/\\$File/c01a06.pdf](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0A004C106A/$File/c01a06.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Život cizinců v ČR [online]. ČSÚ [17. 12. 2012]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D20049549A/\\$File/11812.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/D20049549A/$File/11812.pdf)

Vízum k pobytu nad 90 dnů (dlouhodobé). *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/vizum-k-pobytu-nad-90-dnu-dlouhodobě.aspx>

Stěhování. *Český statistický úřad* [online]. 2001 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/cz/cisla/0/02/020100/stehovan.htm>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Přistěhovalí a vystěhovalí podle krajů v 1. pololetí 2012 [online]. ČSÚ [2012]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/800037E274/\\$File/w52130212q2d6.pdf](https://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/800037E274/$File/w52130212q2d6.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Vystěhovalí z Moravskoslezského kraje a jeho okresů v letech 1991 – 2009 [online]. ČSÚ [2010]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/migrace_tab_soubory/\\$File/migrace_t01.pdf](http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/migrace_tab_soubory/$File/migrace_t01.pdf)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Migrace v České republice [online]. ČSÚ [2012]. Dostupné z: [http://www.scitani.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/C30027B8B7/\\$File/104035-12k01.pdf](http://www.scitani.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/C30027B8B7/$File/104035-12k01.pdf)

SUBURBANIZACE: CO TO JE A JAKÉ MÁ PODOBY?. OUŘEDNÍČEK, Martin. *Suburbanizace* [online]. 2012 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: http://www.suburbanizace.cz/01_teorie_suburbanizace.htm

Cizinci. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/cizinci-xt>

Zaměstnanost, nezaměstnanost. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-04-29]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/zamestnanost-xt>

Seznam zkratk

apod.	a podobně
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
Ha	hektar
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
Kč	Koruna česká
Mil.	milion
MF Dnes	Mladá Fronta Dnes
MS kraj	Moravskoslezský kraj
MS Deník	Moravskoslezský Deník
Např.	například
ODIS	Ostravský dopravní integrovaný systém
Sb.	sbírky
Tab.	Tabulka
Tzv.	takzvaný

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2013

jméno a příjmení studenta

